

BUDGET 2026

OCH FLERÅRSPLANER

2027-2028

FRIARE GRÖNARE ROLIGARE

Centerpartiet
GÖTEBORG

Innehåll

Inledning.....	2
Styrning och ledning.....	3
Ekonomi.....	4
Kommunstyrelsen.....	7
Stadsbyggnadsnämnden	10
Exploateringsnämnden	13
Stadsmiljönämnden	16
Stadsfastighetsnämnden.....	19
Förskolenämnden.....	21
Grundskolenämnden.....	23
Utbildningsnämnden.....	25
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	27
Idrotts- och föreningsnämnden	29
Kulturnämnden.....	31
Nämnden för demokrati och medborgarservice.....	33
Socialnämnderna.....	35
Nämnden för funktionsstöd	38
Äldre samt vård-och omsorgsnämnden	41
Miljö- och klimatnämnden.....	44
Inköps- och upphandlingsnämnden	46
Kretslopp och vattennämnden.....	48
Arkivnämnden.....	50
Nämnden för intraservice	51
Valnämnden.....	52
Överförmyndarnämnden.....	53
Stadshus AB.....	54
Ekonomisk sammanställning.....	66

Inledning

Göteborg ska vara en friare, grönare och roligare stad

Göteborg har en stolt historia präglad av internationell handel, innovation samt stark kulturell och social utveckling. Staden har siktat inställt på framtiden med höga ambitioner inom stadsutveckling, miljö och klimat. Samtidigt står Göteborg inför stora utmaningar som kräver omedelbar handling. Utanförskap, segregation och rekrytering till gängkriminalitet måste motverkas. Främlingsfientlighet och extremism har ingen plats i ett samhälle byggt på tillit och gemenskap.

Centerpartiet vill se ett Göteborg där förtroendet mellan människor stärks och där vi aktivt arbetar för att minska klyftor och motverkar splittring. Vi vill att unga ska känna att de kan påverka sin framtid och att alla ges möjlighet att lyckas. Göteborg är starkt tack vare människorna som bor och verkar här. Därför måste vi skapa goda förutsättningar för fler att starta företag, hitta arbete och få bostad.

I Centerpartiets budget för Göteborg föreslår vi en politik som förenar hållbarhetens tre dimensioner – social, ekonomisk och ekologisk – och prioriterar välfärdens kärna: förskola, skola och äldreomsorg, utan att skuldsätta kommande generationer.

Fokus på barnen

Barnen är Göteborgs framtid, och deras trygghet och utveckling måste stå i centrum för stadens politik. En av våra viktigaste satsningar är att minska barngrupperna i förskolan. Varje barn ska bli sett och få den trygghet och omsorg som krävs för att utvecklas och lära. Därför prioriterar vi mindre barngrupper framför förslag om utökad vistelsetid för barn till föräldralediga. Förskolan ska vara en trygg och lärande miljö, vilket kräver bättre arbetsvillkor och rimliga gruppstorlekar. Vi vill också skapa fler möjligheter för barn och unga att upptäcka, lära och röra sig fritt i staden. En del i detta är en ny utflyktslekplats vid Stora teatern med fokus på trafik och Göteborgs tekniska arv. Där ska barn kunna lära sig cykla och samtidigt ta del av stadens ingenjör-, sjöfarts- och industrihistoria genom lek och lärande. Så förenas stadens historia med framtidens hållbara mobilitet och barns rätt till en trygg och inspirerande stadsmiljö.

En grönare framtid

Göteborg missar i dag sina miljö- och klimatmål. Därför måste vi påskynda den gröna stadsomvandlingen. Vi vill införa en mobilitetsplan för Göteborg som snabbt ökar andelen hållbara trafikslag – gång, cykel och kollektivtrafik – och gör det enklare att välja klimatsmarta alternativ i vardagen. En grönare stad anpassad efter människor är också en tryggare stad för barn att växa upp i. Vi prioriterar tryggare trafikmiljöer vid stadens förskolor och skolor, renare luft och fler gröna ytor. Genom att stärka samarbetet mellan skola, kultur och idrott bygger vi en stad där barn växer upp med både rörelse, skapande och framtidstro.

Ett friare Göteborg

Göteborg ska också vara en friare och roligare stad där människor möts, trivs och känner livsglädje. Vi vill förenkla tillståndprocesser för näringar som bidrar till ett levande stadsliv och främja ett tillåtande nöjes- och kulturliv – som både får ta plats och låta.

Styrning och ledning

Kommunfullmäktiges budget är Göteborgs Stads övergripande styrdokument. Budgeten anger en plan för verksamheten, dess finansiering samt förväntad måluppfyllelse och ekonomiskt resultat vid budgetårets slut. Styrande dokument såsom program, planer, riktlinjer och policys som kommunfullmäktige har antagit ska följas och genomföras, men är underordnade budgeten. Den övergripande inriktningen är att verksamheten i Göteborgs Stad ska utgå från en hållbar utveckling. Det innebär en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Göteborg ska arbeta för att nå Agenda 2030 genom att arbeta aktivt med stadens övergripande mål, samt nämnder och bolagsstyrelser nedbrytning av dessa. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska ha ett systematiskt miljöarbete i enlighet med Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning.

Kommunfullmäktiges fyra övergripande mål för nämnderna är följande:

- Göteborg är en jämlik stad där alla individer ges möjlighet att forma sina liv.
- Göteborg är en ekologiskt hållbar stad för naturen, klimatet och människan.
- Göteborg är en näringslivsvänlig stad med långsiktigt hållbar ekonomi där individens ekonomiska frihet värnas.
- Göteborg är en attraktiv arbetsgivare där personalen trivs på jobbet.

Kommunstyrelsen har ett samordningsansvar för genomförandet av budgeten medan nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att genomföra verksamheten inom sina respektive uppdrag. Styrningen följer stadens styrmodell som bygger på en systematisk cykel: planera, genomföra, följa upp och förbättra.

Utifrån de fyra övergripande målen ska nämnderna definiera verksamhetsspecifika mål och lämpliga indikatorer i enlighet med de fyra övergripande målen. Om indikatorer redan finns i Göteborgs Stads program ska dessa användas för att säkerställa enhetlig uppföljning.

Målen i de styrande programmen i staden med tillhörande indikatorer ska också omsättas av nämnder och bolag. Uppdrag som ges till nämnder och bolag i denna budget ska genomföras under år 2025 om ingenting annat anges. Samtliga mål ska följas upp i den ordinarie uppföljningsmodellen.

Ekonomi

Återhämtningen av svensk ekonomi går långsammare än väntat, till stor del på grund av osäkerhet och turbulens i omvärlden. Det är av yttersta vikt att Sverige och Göteborg får hjulen att börja snurra igen så att tillväxten kan ta fart. Stora ekonomiska utmaningar kvarstår då inflationen ligger över inflationsmålet på 2 procent samtidigt som arbetslösheten fortsatt är hög. Den demografiska utvecklingen är också utmanande – allt färre i arbetsför ålder ska försörja fler, och de fallande födelsetalen ställer stora krav på att staden snabbt ställer om verksamheter, riktar om välfärdsbehov och anpassar stadsutvecklingen. Dessutom råder det kompetensbrist inom flera yrkesgrupper som är avgörande för både stadens verksamheter och näringslivet i stort.

God ekonomisk hushållning

I denna budget ligger stadens finansiella principer för god ekonomisk hushållning till grund för den långsiktiga planeringen. Utöver de finansiella inriktningarna för koncernen och kommunen krävs god ekonomisk hushållning i alla verksamheter. Det innebär att de mål som kommunfullmäktige formulerar i sitt årliga budgetbeslut också utgör verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. I årsredovisningen görs sedan en samlad analys av dessa mål utifrån fastställda målvärden.

Med en god ekonomisk hushållning och effektiviseringar inom stadens verksamheter är ambitionen att på sikt kunna sänka skattetrycket. Alla Göteborgs Stads verksamheter behöver planera och agera utifrån ett helhetsperspektiv och hushålla med gemensamma resurser. Det finns en stor potential i digitalisering, ny teknik och samlokalisering för att hålla nere administrativa kostnader – områden där staden aktivt behöver fortsätta utvecklas.

Investeringar

Under de första sex månaderna av 2025 ökade Göteborgs befolkning med 1 067 personer – en historiskt låg ökningstakt. Framöver väntas befolkningstillväxten avta kraftigt både i riket och i Göteborg. Dessa förändringar ställer krav på fortsatta investeringar som möter behovet av bostäder, välfärdslokaler och infrastruktur. Den demografiska utvecklingen behöver följas noggrant och staden bör söka alternativa finansieringslösningar för större byggprojekt, exempelvis genom medfinansiering inom koncernen eller via externa aktörer. Samarbeten med andra offentliga aktörer såsom Västra Götalandsregionen, statliga myndigheter och EU bör också fortsätta, särskilt inom projekt där delfinansiering är möjlig.

Klimatförändringarna medför samtidigt ökade behov av klimatanpassningar. Det råder fortfarande osäkerhet kring vem som bär betalningsansvaret för de omfattande investeringar som krävs för att skydda Göteborg mot stigande havsnivåer, skyfall och andra extrema väderhändelser.

Göteborgs Stads investeringar ökar, om än i något långsammare takt än budgeterat. Det är viktigt att bibehålla investeringstakten för att genomföra nödvändiga projekt inom infrastruktur, välfärd, klimat och bostäder. Samtidigt måste egenfinansieringsgraden följa uppsatta mål, annars riskerar kapitalkostnaderna att ta en allt större del av välfärdens resurser.

Ekonomi i balans

Skattesatsen för 2026 fastställs till 21,12 kronor. På sikt är målsättningen att minska skattetrycket för göteborgarna. Detta kräver en tydlig styrning av verksamheterna och nödvändiga prioriteringar. Budgeten bygger på SKR:s skatteunderlagsprognos från augusti 2025.

Göteborgs Stad har de senaste åren redovisat positiva ekonomiska resultat. Vid utgången av 2025 finns cirka 5,8 miljarder kronor avsatta i resultatutjämningsreserven (RUR), som får nyttjas till 2033 enligt gällande regelverk. Syftet med RUR är att jämna ut normala svängningar i skatteunderlaget över en konjunkturcykel. Under 2026 ianspråktas 133 miljoner kronor ur reserven.

Från och med 2024 möjliggör ny lagstiftning avsättning till en resultatreserv (RER), som på sikt ersätter RUR. Eftersom ingen avsättning gjordes under 2024 finns inga medel att ianspråkta för 2026 års ordinarie budget.

Budget 2026–2028 baseras på kommunfullmäktiges beslutade budget för 2025. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) är enligt SKR:s augustiprognos 3,0 procent.

Välfärdsnämnderna får en uppräkningsram motsvarande PKV, medan de tekniska nämnderna får ett effektiviseringskrav på en procent. Justeringar görs också för att delvis kompensera för befolkningsförändringar.

Under 2026 införs en ny resursfördelningsmodell för de nämnder som kompenseras för befolkningsförändringar. Syftet är att ge verksamheterna tid att ställa om, vilket innebär att förändringarna får fullt genomslag först efter tre år. Samma år införs även en ny resursfördelningsmodell mellan socialnämnderna i Centrum, Nordost, Hisingen och Sydvest.

Det är avgörande att nämnderna hushållar med sina tilldelade medel eftersom reserverna är begränsade. Utöver uppräkningsram får vissa nämnder riktade satsningar för att möta särskilda behov. Internräntan fastställs till 2,50 procent, vilket är 0,25 procentenheter högre än 2025.

Realisationsvinster budgeteras till 750 miljoner kronor för 2026, 800 miljoner för 2027 och 800 miljoner för 2028. Detta är dock en osäker prognos och kan behöva revideras för de senare åren.

Utdelningen från de kommunala bolagen beräknas uppgå till 150 miljoner kronor per år under den kommande treårsperioden. För 2026 inkluderar detta 50 miljoner kronor extra från Parkeringsbolaget. Genom att optimera parkeringsintäkterna skapas förutsättningar för en stabil utdelning på sikt.

Koncernbidraget till de bolag som erhåller ett sådant räknas upp med två procent, samtidigt som Got Event AB 20 miljoner för att uppmuntra till effektiviseringar och ökade intäkter.

I 2026 års budget avsätts 150 miljoner kronor för att möta nämndernas eventuella behov av att använda eget kapital, i enlighet med beslutade riktlinjer.

Målvärden enligt budgetförslag för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2026	Målvärde 2027	Målvärde 2028
Resultatets andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	1,4 %	1,8 %	1,8 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar	42 %	44 %	46 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100 %	100 %	100 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	20 %	20 %	20 %

Budgetförslagets utfall på de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning

Finansiella inriktningar god ekonomisk hushållning	Målvärde 2026	Målvärde 2027	Målvärde 2028
Resultat bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	4,4 %	3,9 %	3,5 %
Egenfinansieringsgraden av investeringar bör över en rullande tioårsperiod uppgå till minst 50 procent	64 %	60 %	57 %
Exploateringsverksamheten ska över en rullande tioårsperiod vara i balans	100 %	100 %	100 %
Soliditeten för kommunkoncernen bör uppgå till 15 procent inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet	20 %	20 %	20 %

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har ansvar för att leda och samordna kommunens verksamhet samt ha uppsikt över nämnder och bolag. Den bereder ärenden till kommunfullmäktige, sköter den ekonomiska förvaltningen och verkställer fullmäktiges beslut. Det är viktigt att kommunstyrelsen arbetar aktivt i frågor som rör hela kommunen, till exempel egna styrdokument, Agenda 2030, näringslivsutveckling och en god välfärd för alla göteborgare. Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för att öka tryggheten, skapa fler jobb, förbättra integrationen, stärka klimatarbetet och ta det samlade personalansvaret för staden.

Kommunfullmäktiges inriktning

Göteborg – en hållbar stad öppen för världen

Göteborgs Stad har en vision om att vara en hållbar stad öppen för världen. Migration och handel har byggt Göteborg starkt, och för att klara framtidens kompetensförsörjning måste staden underlätta för människor som vill flytta hit. Näringslivet behöver arbetskraftsinvandring, särskilt högutbildad kompetens inom exempelvis IT-sektorn. Göteborg ska också vara en stad för människor på flykt. I en orolig omvärld, med Rysslands invasion av Ukraina och andra konflikter, är ett gott mottagande av nyanlända avgörande.

Trygghet och krisberedskap

Det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet som kommunstyrelsen påbörjat ska fortsätta. Kommunstyrelsen behöver säkerställa kompetenshöjande insatser kring välfärdsbrott, riskbedömning och arbetsmetoder. Från 2026 ökar de statliga anslagen till socialtjänstens brottsförebyggande arbete, vilket kräver tydlig samordning. Kommunstyrelsen ska också följa upp statens förslag om obligatorisk platssamverkan, som kan påverka samarbeten som Citysamverkan och BID. Arbetet med krisberedskap och civilt försvar ska stärkas. Nämnder och bolag ska färdigställa sina beredskapsplaner, utveckla kontinuitetsplanering och genomföra fler övningar. Även cybersäkerheten måste förstärkas inför ny lagstiftning 2026.

Klimatomställning och klimatanpassning

Göteborgs Stad ska vara en föregångare i klimatomställningen. Tillsammans med näringsliv, akademi och civilsamhälle ska staden minska sitt klimatavtryck och påskynda omställningen av industrin, särskilt inom fordon, energi och petrokemi. Det skapar nya möjligheter för grön tillväxt och export av miljöteknik. Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna, stödja och följa upp klimatanpassningsarbetet. Medel avsätts för planering av översvämningsrisker, högvattenskydd och skyfallsåtgärder. Arbetet med långsiktiga skydd mot stigande havsnivåer, inklusive möjliga barriärer och skyddsportar, ska fortsätta i samverkan med statliga myndigheter och angränsande kommuner. Göteborg ska även revidera sin plan för klimatanpassning 2024–2026 för att möta ny lagstiftning och stärkt ansvarsfördelning.

Sedan 2021 har Göteborg ett förnyat klimatkontrakt med statliga myndigheter. I avtalet förbinder sig staden att ta fram en klimatinvesteringsplan som samlar investeringar och styr mot snabbare klimatomställning. Planen behöver förtydligas inom staden och anpassas till nya förutsättningar, som EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS 2) från 2027 och planerade satsningar på koldioxidinfångning (CCS) hos Renova. Kommunstyrelsen ska säkerställa att planen tar höjd för dessa förändringar.

Ett starkare företagsklimat

Göteborg ska vara en attraktiv stad för företag att starta, driva och växa i. Kommunstyrelsen ska arbeta för att stärka företagsklimatet genom att förenkla kontakter mellan staden och näringslivet, korta handläggningstider och minska administrativa hinder. Ett nära samarbete med näringsliv, akademi och civilsamhälle ska bidra till innovation, fler jobb och en hållbar ekonomisk utveckling. Genom ett gott företagsklimat stärks Göteborgs konkurrenskraft, vilket skapar förutsättningar för investeringar, kompetensförsörjning och grön omställning.

Hållbar infrastruktur

Kommunstyrelsen ska vara proaktiv i nätverk som rör kollektivtrafik och infrastruktur, som Stadstrafikforum, för att möta framtidens behov. Genom tidig samordning kan Göteborg skapa ett hållbart och effektivt trafiksystem. Göteborgs Stad behöver också driva frågan om bättre järnvägsförbindelser, både till norra Sverige och till Oslo och södra Europa.

Studentstad med framtidstro

Göteborg ska vara en attraktiv studentstad och arbetar mot målet att bli Sveriges studentstad 2026. Fler studentbostäder ska planeras och byggas, och studentlivet ska ges plats i staden. Kontakten med kommunen ska vara enkel och information om tillstånd och lokaler tydlig och tillgänglig.

Välfärd och samordning

Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna välfärdens utveckling. Från 2026 tillkommer nya statliga uppdrag och finansieringar, som ny socialtjänstlag, fast omsorgskontakt i äldreboenden och förstärkt anhörigstöd. Dessa satsningar kräver effektiv samordning för att resurserna ska nå de grupper som behöver dem mest. Kommunstyrelsen ska stärka uppföljningen av sociala insatser och verka för långsiktigt hållbar resursanvändning.

En attraktiv arbetsgivare

Göteborgs Stad har omkring 60 000 medarbetare med bred kompetens. För att behålla och rekrytera personal behöver staden erbjuda en god arbetsmiljö, utvecklingsmöjligheter och karriärvägar. Kompetensförsörjning är en av de största utmaningarna. Arbetet enligt stadens kompetensförsörjningsplan ska fortsätta, med fokus på vidareutbildning och fortbildning inom organisationen. Ny teknik, som AI och digitala verktyg, ska användas smart för att frigöra tid till mer värdeskapande arbete. Skillnader i lön mellan män och kvinnor minskar, men osakliga skillnader kvarstår, särskilt mellan vård- och omsorgsycken och tekniska yrken. Kommunstyrelsen ska fortsätta utveckla modeller för att minska dessa skillnader och säkra rättvis lönesättning i hela staden.

Uppdrag

- Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en klimatinvesteringsplan med syftet att tydliggöra hur stadens grundläggande ekonomiska intressen understödjer en accelererad klimatomställning.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta för att boende, besökare och näringsliv upplever kontakten med staden som enkel, trygg och att den sker utifrån deras behov. Ett servicetänk ska genomsyra alla nämnder och bolags arbete så att invånare upplever att kontakten med dessa är enkel.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med AB Framtiden och Business Region Göteborg, stärka arbetet med platssamverkan och Business Improvement Districts (BID) som en del av stadens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete, samt uppmuntra nya samarbeten mellan aktörer som bidrar till säkra och levande stadsmiljöer.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att säkerställa att nämnder och bolag kan färdigställa sina beredskapsplaner och stärka cybersäkerheten.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att, tillsammans med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, utveckla förslag för att stärka möjligheterna till intern yrkesväxling så att medarbetare kan möta nya behov i verksamheter där efterfrågan ökar.

Stadsbyggnadsnämnden

Göteborg har vuxit från en stor småstad till en liten storstad. Tusentals nya bostäder och arbetsplatser har vuxit fram de senaste åren. Det är i grunden positivt att fler blir göteborgare och att företag satsar på staden. Det finns dock stora utmaningar i staden där en strategisk stadsutveckling kan bidra till lösningar. Göteborg har länge präglats av en stadsplanering där bostäder, handel och arbetsplatser separeras. Stadsdelar har byggts i enklaver utan sammanhållande stråk som förbinder dem. Det har bidragit till att staden blivit segregerad och bilberoende. De planerande nämnderna har inte arbetat tillräckligt samordnat och alltför många projekt har gått med ekonomiskt underskott. Göteborgs Stadsplanering behöver en riktning så att utanförskapet bryts i de utsatta områdena, att framkomligheten förbättras för hållbara färdmedel och att näringslivet fortsatt vill satsa på Göteborg.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Strategisk och samordnad stadsplanering

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för att driva och samordna den fysiska planeringen i Göteborg. Nämnden ska säkerställa en samlad och långsiktig strategi för stadens utveckling. Ledtiderna i stadsbyggnadsprocessen behöver kortas – från planbesked till bygglov. Planeringen ska utgå från en tydlig idé om hur staden ska fungera på sikt, med sammanhängande stråk som främjar gång, cykel och kollektivtrafik. En blandstad med liv och rörelse under hela dygnet bidrar till trygghet och hållbarhet. Göteborg genomgår nu ett skifte där stadsdelar ska planeras i samverkan snarare än isolerat. Fokus ligger på "Göteborgs utvidgade innerstad" och arbetet med "Värdeskapande stadsutveckling" som ska styra stadens tillväxt. Genom planering av större områden och tydliga etapper skapas långsiktighet. När överdimensionerade vägar omvandlas till stadsgator förbättras tillgängligheten för gång- och cykeltrafik samtidigt som kollektivtrafiken stärks.

Den täta, blandade och tillgängliga staden

Göteborg ska planeras som en 15-minutersstad, där det mesta människor behöver finns nära. Förtätning ska ske med levande gatuplan som rymmer handel, service och sociala mötesplatser – inte nya bostäder i bottenvåningar. Innerstaden ska återbefolkas och knytas tydligare till övriga stadsdelar. Älv- och havsområden ska göras mer tillgängliga, bland annat genom husbåtar och befolkade stränder. Ytterstaden ska utvecklas till attraktiva småstäder och stationssamhällen, utan att värdefull natur och jordbruksmark tas i anspråk. Trädgårdsstadens och kvarterstadens principer ska främjas i nybyggnation. Nämnden ska planera för slutna kvarter och undvika modernistisk planering med punkthus, lamellhus och storskaliga parkeringar. Externhandeln ska inte byggas ut, utan gradvis ersättas av handel som integreras i stadsväven. Vissa områden kan omvandlas till verksamhetsområden för näringslivet. I utsatta områden ska fler småhus och stadsradhus tillkomma. Arbetet med Biskopsgårdens trädgårdsstad ska prioriteras, liksom nya program för Tynnered, Frölunda och Nordost. Syftet är att höja attraktiviteten och markvärdena, vilket stärker privata investeringar.

Hållbara trafiklösningar och bostadsblandning

Stadsbyggnadsnämnden ska prioritera hållbara trafikslag och förbättra framkomligheten för kollektivtrafik, cykel och gång. Stadens långsiktiga inriktning är att bygga ut spårbunden och planskild trafik. I samverkan med andra nämnder ska finansiering och genomförande av Målbild Koll 2035 säkerställas. Planeringen ska främja blandade upplåtelseformer. I områden med många flerbostadshus behövs fler småhus, och i villaområden fler flerbostadshus. Nämnden ska särskilt möjliggöra för barnfamiljer att bo kvar i staden, bland annat genom stora lägenheter och barnvänliga gårdar. Social infrastruktur som förskolor och vårdboenden ska i högre grad placeras i bottenplan där det är möjligt. Innergårdar kan användas för förskolegårdar och uteplatser.

Effektivare planprocess och näringslivsvänlig utveckling

Planprogram ska utformas så att detaljplaneringen går snabbare och exploatörsdrivna projekt kan bidra till hög bostadsproduktion utan att kommunens mål går förlorade. Planeringen ska vara näringslivsvänlig och trygga tillgången till industrimark. Kostnaderna för byggande ska minska, bland annat genom att planlägga mark i förväg och dela upp den i mindre standardiserade tomter så att fler aktörer kan delta. Tillgången till grön el är avgörande för industrietableringar. Nämnden ska ta fram en handlingsplan för att undanröja planbestämmelser som försvårar för solceller.

Grön tillväxt och hållbar markanvändning

Göteborg ska i första hand byggas på redan ianspråktagen mark för att nyttja befintlig infrastruktur. Naturområden och jordbruksmark ska skyddas, särskilt för lokal livsmedelsproduktion och stärkt självförsörjning. Parker och grönområden ska värnas och utvecklas, och alla göteborgare ska ha högst 300 meter till sin närmaste park. Arbetet med den utvidgade innerstaden ska nu omfatta mellanstaden och ytterstaden för att tillföra stadskvaliteter och öka produktionen av småhus. Målet är 500 nya småhus årligen, främst små tomter och även hyresrätter. Det nya området Selma Trädgårdsstad längs Skälltorpsvägen ska utvecklas som hållbar stadsdel med god kollektivtrafik och närhet till service. Exploateringen bör bidra till finansiering av spårvägsutbyggnaden längs Litteraturgatan. Nämnden ska också verka för enklare avstyckning av tomter för ökad småhusproduktion.

Landsbygd, hav och kust som del av stadsutvecklingen

Utvecklingen ska även omfatta landsbygdens centralorter, som Säve och Olofstorp, för ökad attraktivitet och bättre kollektivtrafik. Servicenoder och centrumbildningar ska stärkas i ytterstaden, och handlingsplaner tas fram för glesbygd och skärgård i samverkan med lokala aktörer. Pendelcykelnätet ska byggas ut till ytterorterna. När Stena-terminalerna flyttar från Södra Älvstranden ska ett maritimt centrum etableras i området, i samverkan med kulturbåtshamnarna vid Eriksberg och Klippan. Nämnden ska även ta fram en integrerad havsmiljöplan som en del av översiktsplanen, för att koppla havs- och kustmiljön till stadens utveckling. Den ska främja klimatanpassning, rekreation, turism, innovationer och blå ekonomi. Ett planprogram för Södra skärgården ska också tas fram, med strategier för fler bosatta, bättre service och hållbar turism.

Idrott, natur och hållbar stadsmiljö

Nämnden planerar för ökad yta för idrott och rekreation, bland annat genom att ersätta markparkeringar med parkeringshus och inomhushallar. En större andel av bostäderna på Heden bör bli studentbostäder. Naturreservatet Rya skog ska utökas för att skydda natur och biologisk mångfald. Göteborgs innerstad ska bli utsläppsfri genom miljözon klass 3, som införs stegvis och även används som verktyg för att möjliggöra fler bostäder och skolor i områden med luft- och bullerutmaningar. Stadsbyggnadsnämnden ska bistå stadsmiljönämnden i arbetet med cirkulationsplanen.

Samordnad stadsutveckling och kortare ledtider

Ett nytt arbetssätt, Övergripande Inriktning för Samordnad Stadsutveckling (ÖISS), ska stärka samarbetet mellan stadens nämnder genom gemensam utbyggnadsplanering och investeringsprioritering. Processen för startplaner ska bli mer transparent och långsiktig. Det är en prioriterad målsättning att korta handläggningstiderna – särskilt från planbesked till byggstart – och skapa bättre förutsättningar för både kommunala och privata aktörer.

Uppdrag

- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att tillse att "Göteborgs Utvidgade Innerstad" och "Värdeskapande stadsutveckling" utgör grunden för stadens utbyggnad och de principer som staden ska planera utifrån.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utöka Göteborgs Utvidgade Innerstad till mellanstaden och ytterstadens centralorter samt fortsätta arbetet med utredningsområde Skälltorpsvägen.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att intensifiera arbetet med standardiserade tomtindelningar.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att prioritera ny infrastruktur för kollektivtrafik med fokus på utbyggnad av spårbunden och planskild trafik. Nämnden ska även ta fram en plan för hur placering och krav på stråk och stationer för Metrobuss och Citybuss enligt Målbild Koll2035 samt att utreda hur stadsbanestråken kan planskiljas genom innerstaden.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att införa en miljözon 3 inom vallgraven och i ett nybyggnadsområde.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att fram en integrerad havsmiljöplan, i form av en fördjupad översiktsplan.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att upprätta ett planprogram för Södra skärgården.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att Påbörja detaljplanearbete för kvartersstad och ökad idrottsyta på Heden.
- Stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att utöka Rya skogs naturreservat.

Exploateringsnämnden

Göteborg genomgår en av de större stadsomvandlingarna staden upplevt. Att staden utvecklas i en positiv riktning med fler bostäder och arbetsplatser är helt beroende av en ansvarsfull och hållbar markförsörjning. Genom stadens markanvisningar kan fler aktörer bidra till att skapa ett starkare Göteborg. Exploateringsnämnden har en mycket viktig roll om stadens organisation för stadsutveckling ska bli mer sammanhållen och effektiv.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Strategiskt ansvar för mark och exploatering

Exploateringsnämnden ansvarar för kommunens strategiska markförsörjning och fasta egendom. Nämnden leder den samlade exploateringsverksamheten och har en central roll i stadens nya organisation för stadsutveckling. Ett nytt stadengemensamt arbetssätt, PLEX (plan- och exploateringsprocess), utvecklas för att effektivisera plan- och exploateringsprojekt och stärka samordningen mellan förvaltningar och bolag.

Som markägare och exploatör har nämnden ett särskilt ansvar för att driva stadens övergripande planering och prioriteringar. Nämnden ska säkerställa att exploaterings- och infrastrukturprojekt håller budget och att samtliga exploateringsprojekt har en positiv ekonomi, inklusive kostnader för infrastruktur och VA. Undantag får göras i projekt som stärker social hållbarhet i utsatta områden.

Finansiering av kollektivtrafik och infrastruktur

Göteborg har ett betydande underskott av kollektivtrafiksatsningar. Staden behöver aktivt verka för ökad extern finansiering av ny kollektivtrafikinfrastruktur, inklusive målbild Koll 2035. Staden ska därför ta initiativ till ett nytt infrastrukturpaket i samverkan med regionen, staten, övriga nämnder och relevanta aktörer.

Exploateringsnämnden ska även verka för att exploatörer, markägare och fastighetsägare i regel finansierar de kollektivtrafikbehov som större exploateringsprojekt ger upphov till. Särskilt fokus ska ligga på utbyggnaden av spårburen trafik, som stärker kollektivtrafikens robusthet och ger de största markvärdesökningarna. Det skapar starka ekonomiska incitament för utbyggd kollektivtrafik och en mer hållbar stadsstruktur.

Effektiva markanvisningar och socialt ansvar

Markanvisningar ska i regel ske på två sätt: efter planskede genom standardiserade tomtindelningar, eller före planskede för exploatörsdrivna detaljplaner.

Genom gemensamma riktlinjer för tomtindelning kan enhetliga stadsmiljöer, hög byggtakt och miljömässig hållbarhet främjas. Kommunen ska planlägga marken innan anvisning sker för att öka konkurrensen och skapa en större variation i arkitektur och upplåtelseformer. Planarbetet ska vara så väl genomarbetat att markanvisningarna kan ha få krav utöver miljö- och klimatkrav.

Vid marktilldelning för hyresrätter ska staden kunna ställa krav på privata fastighetsägare att upplåta en viss andel av bostadsbeståndet för sociala ändamål. Målet är att nya sociala kontrakt ska spridas över hela staden och endast i undantagsfall tecknas i utsatta områden. Nämnden ska i huvudsak låta marknaden avgöra upplåtelseform, men aktivt markanvisa den form som saknas i en stadsdel. I utsatta områden ska inga nya hyresrätter markanvisas,

förutom projekt som bedöms bidra till social hållbarhet, såsom hyresradhus, studentbostäder eller trygghetsboenden. Planerade hyresrätter i dessa områden ska, när det är möjligt, konverteras till bostads- eller äganderätt.

Fler kategoribostäder och nya finansieringsmodeller

För att möta bostadsbristen ska nämnden prioritera fler kategoribostäder – studentbostäder, boenden med särskild service samt senior- och trygghetsboenden. Dessa är viktiga för flyttkedjor som frigör småhus och större lägenheter. Målet är att antalet trygghetslägenheter ska öka till minst 600 per år. Bristen på studentbostäder är fortsatt stor och målet om 7 000 nya studentbostäder till 2026 ser inte ut att kunna uppnås. Arbetet har intensifierats och bör ges högre prioritet.

Fler kategoribostäder kan bidra till att hålla byggtakten uppe även i svagare konjunkturläge. Nämnden ska tillsammans med Framtidenkoncernen och näringslivet utveckla finansieringsmodeller som möjliggör fler egenägda boenden i utsatta områden, exempelvis hyresköpsmodeller. Framtidenkoncernen eller andra lämpliga aktörer kan fungera som ankarbygggherrar för att öka mångfalden av byggaktörer och främja utvecklingen i utsatta områden.

Markägende, jordbruk och näringsliv

En grundprincip är att staden inte ska äga mark utan ett kommunalt syfte. Under mandatperioden ska jordbruksmark som inte ingår i framtida stadsutveckling avyttras, med skydd mot ändrad markanvändning. Försäljning ska ske till dem som ämnar bruka marken – i första hand nuvarande arrendatorer eller andra entreprenörer som vill utveckla gröna näringar. Nämnden tar fram en karta som tydliggör vilken jordbruksmark som kan köpas av dem som vill bruka den. Även industrimark som ligger i linje med översiktsplanens intentioner ska i större utsträckning kunna säljas till verksamma företag.

Näringslivsperspektivet ska finnas med i all stadsplanering. Genom ett aktivt markförsörjningsarbete ska nämnden säkerställa tillgången till attraktiv industrimark. Ett effektivt sätt att använda stadens mark är att förtäta befintliga industriområden, vilket skapar plats för fler verksamheter och ökar markens produktivitet.

Uppdrag

- Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att tillse att fler markanvisningar sker efter att ett område planlagts samt att markanvisningarna är uppdelade.
- Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden får i uppdrag att säkerställa att kollektivtrafikinfrastruktur i större exploateringsprojekt i högre grad finansieras av exploatör, markägare och fastighetsägare.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att verka för ny statlig finansiering genom ett nytt infrastrukturpaket och arbeta fram ett förslag med övriga nämnder och relevanta aktörer.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att säkerställa en god blandning av upplåtelseformer i hela staden och att nyproduktion av hyresrätter i regel inte markanvisas till redan socioekonomiskt utsatta områden.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att i samverkan med Framtidenkoncernen och näringslivet arbeta för finansieringsmodeller som möjliggör fler egenägda boenden i utsatta områden, exempelvis hyresköpsmodeller.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att, i samverkan med BRG, verka för mer byggbar industrimark, både genom ny mark och förtätning av befintlig. Nämnden ska verka för att det ska finnas detaljplanerad mark inför kommande etableringar.
- Exploateringsnämnden får i uppdrag att kartlägga behovet av fler trygghetsboenden och identifiera lämpliga platser och principer för markanvisning.

Stadsmiljönämnden

Göteborg är en fantastisk stad med vackra parker och unikt kustlandskap, men det finns många delar av stadens stadsmiljö som behöver förbättras. Stadens parker som finns behöver värnas och utvecklas när staden växer. Stadens mobilitet behöver förändras så att framkomligheten kraftigt förstärks för hållbara trafikslag.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ansvar för stadens offentliga rum och framkomlighet

Stadsmiljönämnden har ett helhetsansvar för stadens offentliga rum, framkomlighet och trafikutveckling. Nämnden ska skapa tillgängliga, attraktiva och levande stadsmiljöer och naturområden. Göteborg ska vara en stad där det går snabbt och smidigt att transportera sig hållbart. Framkomligheten ska prioriteras för gång, cykel, kollektivtrafik och näringslivets transporter. Biltrafiken ska fortsatt vara tillgänglig, men hastigheten anpassas efter oskyddade trafikanter. Principen om att förorenaren och nyttjaren betalar ska tillämpas tydligare, bland annat genom differentierad trängselskatt där fordonens utsläpp beaktas.

Hållbart resande och snabbare gatuomvandlingar

Göteborg når i dag inte målen i miljö- och klimatprogrammet. Stadsmiljönämnden är en nyckelaktör för att vända utvecklingen och är programansvarig för hållbart resande tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden. En ny mobilitetsplan tas fram med så kallade gatuutvecklingsplaner för snabba gatuomvandlingar, inspirerade av städer som Gent. Det innebär ökat utrymme för gång, cykel, kollektivtrafik och vistelse, medan bilens yta minskar. Fler enkelriktade gator, cykelgator, gångfartsgator och mer möblerade gaturum ska införas. Göteborgs Stad ska i högre grad testa och utvärdera temporära och semi-permanenta förändringar finansierade genom underhålls- och reinvesteringsbudget. Arbetet ska ske på systemnivå och bygga vidare på erfarenheter från taktisk urbanism – Pilotområde Cykel, sommartorgen och Framtidsgatan – samt forskning och internationella exempel. Sommaren 2026 ska Nya Allén stängas för biltrafik på utvalda helger och fyllas med kultur, mat, föreställningar och aktiviteter som cykelskola för barn.

Kollektivtrafik, trafiksäkerhet och barns rörelsefrihet

Stadsmiljönämnden ska stödja stadsbyggnadsnämnden i arbetet med förbättrad kollektivtrafikinфраstruktur, särskilt spårburen trafik och pendelcykelstråk i linje med Målbild Koll 2035. Nämnden ska prioritera trafiksäkerhet och stadsmiljöer ur ett barnperspektiv. Barn ska kunna gå och cykla till skola och fritidsaktiviteter. Hastighetssänkningar ska påskyndas, med mål om gångfart till 30 km/h i områden där människor vistas. Detta ökar tryggheten, minskar buller och luftföroreningar och möjliggör fler bostäder. Västra och Östra Hamngatan har blivit cykelgator, och fler ska följa. Norra Hamngatan byggs om till pendelcykelstråk. Trafiksäkerheten vid skolor och förskolor ska stärkas genom fler bilfria zoner. Boende ska själva kunna påverka sin trafikmiljö genom "Lugna gatan"-zoner, baserade på den brittiska modellen Low Traffic Neighbourhoods. Den första zonen planeras stå färdig juni 2026.

Parkering, elfordon och miljözoner

En ny parkeringspolicy tas fram tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och utgår från stadens klimatmål och reviderade trafikstrategi. Målet är effektivare användning av parkeringar och minskat markutnyttjande. Gatuparkering ska flyttas till p-hus, fler platser reserveras för bilpooler och delningstjänster, och avgifterna ska bli mer dynamiska.

Parkering för arbetspendling i kollektivtrafiknära lägen ska minska till förmån för pendelparkeringar. Staden ska också bygga ut säkra cykelparkeringar. Privatbilismen från kranskommunerna ska minska. Göteborgs innerstad ska bli utsläppsfri genom miljözon klass 3, som införs stegvis. En motsvarande miljözon planeras även i ett område med hög arbetspendling för att påskynda elektrifieringen av fordonsflottan. Utbyggnaden av laddinfrastruktur på kvartersmark och i parkeringsanläggningar ska prioriteras för både tunga och lätta fordon.

Smarta godstransporter och innovation

Staden ska i samverkan med näringslivet utveckla mer hållbara godstransporter, bland annat genom omlastning till mindre elektrifierade fordon. Inom godsprogrammet ska nämnden pröva nya lösningar, som dynamiskt nyttjande av körbanor och allmän plats – där tillgången varierar över dygnet beroende på trafik och behov. Projektet Gothenburg Green City Zone ska användas för att identifiera och testa åtgärder som bidrar till att nå klimatmålen. En ny gång- och cykelbro över älven är prioriterad för att binda samman staden. Nämnden ska även driva tester av självkörande och anropsstyrda elskyttlar och på sikt verka för en "Blue City Zone" – en testarena för ny teknik och framkomlighet på vattnet. I samverkan med näringsliv och akademi ska staden initiera en pilot för självgående elskyttlar över älven och verka för bärplansfärjor till Södra Skärgården, baserat på de senaste testerna.

Parker, lek och grönområden

Göteborgs parker och grönområden ska utvecklas så att alla göteborgare har nära till mindre parker, lekplatser och idrottsytor. Entréer och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning ska förbättras. Nämnden ska utveckla och värna stadens lekplatser, både de små i bostadsområden och de stora som besöksmål. En ny utflyktslekplats vid Stora Teatern med trafiktema ska byggas, med inslag från Göteborgs sjöfarts- och industrihistoria. Den ska även fungera som stadens första cykellekplats där barn lär sig trafikregler genom lek. Grönsakstorget ska utvecklas till ett året-runt-torg med träd, parkmiljö, lek och aktiviteter. Parkeringarna längs Bazargatan vid Kungstorget ska tas bort på sikt för att ge plats åt restauranger, handel och lekytor vid vattnet.

Kust, natur och rekreation

Göteborgs kust och skärgård är unika natur- och kulturmiljöer som ska bevaras och göras tillgängliga för alla. Renhållning av vatten och stränder ska prioriteras i samarbete med regionen, kommuner och EU. Fler badplatser ska vara säkert nåbara med cykel, och ett nytt friluftsbad ska anläggas i Sannegårdshamnen som ett komplement till Jubileumsbadet. Det blir en mindre investering men bidrar till året-runt-bad och gör staden mer attraktiv. Nämnden ska även utveckla stadens utegym, spontanidrottsplatser och badplatser samt förbättra tillgängligheten i nära dialog med funktionsrättsrörelsen. En naturled för synskadade ska tillgängliggöras. Hundrastgårdar är viktiga mötesplatser och nämnden får 1 mnkr för att börja verkställa planen över nya identifierade platser.

Underhåll och skötsel av stadsmiljön

Stadsmiljönämnden ska i samverkan med fastighetsägare och andra aktörer stärka arbetet med renhållning och snöröjning genom effektivare resursanvändning och bättre avtal. Nämnden har samordningsansvar för råttbekämpning, som fortsatt ska prioriteras. Tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden ska kartor för stadsutveckling samordnas för att skapa en gemensam helhetsbild som underlag för planering.

Uppdrag

- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att tydligt prioritera framkomlighet, yta och genhet för de hållbara trafikslagen.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att skala upp arbetet Program för hållbart resande.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden samordna och samla samtliga kartor som är relevanta för stadsutveckling.
- Stadsmiljöförvaltningen får i uppdrag att genom Lugna gatan-zoner (Low Traffic Neighbourhood) förbättra trafiksäkerheten i bostadsområden där det finns ett behov och stöd för det.
- Stadsmiljöförvaltningen får i uppdrag att genomföra bilfria helger på Nya Allén sommaren 2026.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att säkerställa god tillgänglighet och framkomlighet för näringslivets transporter, bland annat genom att verka för nya tekniska lösningar såsom dynamiska körfält och tidsstyrt nyttjande av allmän platsmark. Arbetet med Gothenburg Green City Zone ska nyttjas.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att anlägga en utflyktslekplats vid Stora teatern som har trafiktema och även kan fungera som cykellekplats.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att verka i samverkan med näringsliv och akademi, initiera och söka finansiering av en uppskalningsbar pilot med självgående elskyttlar över älven.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att fler badplatser ska vara möjliga att nå på ett säkert sätt med cykel.
- Stadsmiljönämnden får i uppdrag att utifrån utredningen som gjordes 2019 (0890/19) anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen.

Stadsfastighetsnämnden

Ändamålsenliga lokaler för stadens verksamheter är avgörande för att kunna erbjuda kommunal service av hög kvalitet. Stadsfastighetsnämnden har omfattande utmaningar med eftersatt underhåll, det är viktigt att prioritera reinvesteringsarbete för att minska det eftersatta underhållet som byggts upp under flera år. Till följd av snabba demografiska ändringar så kommer stadsfastighetsnämnden behöva växla upp arbetet med flexibla lokaler där funktioner kan ändras utifrån förändrade behov.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Effektiv och hållbar fastighetsförvaltning

Stadsfastighetsnämnden ska tillhandahålla, förvalta och utveckla verksamhetslokaler och tillhörande utemiljöer för stadens nämnder. Nämnden ansvarar för en effektiv och långsiktigt hållbar fastighetsförvaltning som utgår från ett hela-staden-perspektiv. Det ska finnas incitament för nämnden att minimera kostnaderna för sina hyresgäster. I dag slås de faktiska kostnaderna ut på hyresgästerna, vilket dämpar drivkrafterna att sänka hyror. Nämnden får därför i uppdrag att föreslå justeringar i hyresmodellen för att stärka de ekonomiska incitamenten att minska hyreskostnaderna.

Klimat, energi och materialval

Stadsfastighetsnämnden ska påskynda arbetet med energieffektivisering, utan att göra avkall på kulturmiljö och livscykelperspektiv vid renoveringar. Solceller ska byggas ut på de byggnader där det är lämpligt, och nya hus ska vara lågenergihus med klimatsmart uppvärmning. Nämnden ska verka för relevanta miljöcertifieringar. Återbruk av byggmaterial ska öka, och mer miljövänliga och naturliga material som linoljefärg och massivt trä ska användas där det är ekonomiskt försvarbart. Ett livscykelperspektiv ska prägla allt underhållsarbete. Tillfälliga modullokaler ska begränsas kraftigt. För att stärka klimatomställningen avsätts 15 mnkr i en kommungemensam pott som nämnden kan avropa. Medlen ska användas till projekt som minskar utsläpp och klimatavtryck, exempelvis genom nya materialval eller produktionsmetoder.

Lokaler som integreras i stadsmiljön

Nämnden har en central roll i Göteborgs stadsutveckling och ska verka för att nya kommunala lokaler blir en naturlig del av gaturummet. Verksamhetslokaler ska placeras gatunära med levande bottenplan och entréer mot gatan, samt kunna kombineras med andra funktioner. Nya förskolor, vård- och omsorgsboenden samt BmSS-boenden bör i större utsträckning inrymmas i flerbostadshus. Förskolor och äldreboenden kan med fördel kombineras, och innergårdar kan användas som verksamhetsytor – till exempel förskolegårdar eller uteplatser för omsorgsboenden. På så vis nyttjas marken effektivt och bullerfria utemiljöer skapas. Förskolors storlek ska anpassas för ökad flexibilitet.

Barns miljö, trafiksäkerhet och mobilitet

Barnperspektivet ska väga tungt i all verksamhet. Nämnden ska säkerställa god arbetsmiljö och utemiljö i stadens förskolor och skolor samt rusta upp förskole- och skolgårdar. Vid varje kommunal verksamhet ska det finnas säkra cykelparkeringar nära entréer. Nämnden ska göra en inventering av samtliga fastigheter och, där det behövs, omvandla ett begränsat antal bilplatser till cykelparkeringar. Prioritet ska ges till förskolor, skolor och

idrottsanläggningar. Nämnden ska också stärka trafiksäkerheten inom skolområden. Även om trafiken på vägnätet hanteras av stadsmiljönämnden, ansvarar stadsfastighetsnämnden för den trafik som sker inom skolfastigheterna – som godstransporter, personalparkering och lämna/hämta-zoner. I samverkan med grundskolenämnden och stadsmiljönämnden ska onödig motortrafik flyttas utanför skolområdet. Nämnden ska dessutom utveckla smart elstyrning för att minska kostnader och effektbelastning i fastigheterna.

Beredskap, trygghet och transparens

Mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget har nämnden ett förstärkt uppdrag kring befolkningsskyddsrum, reservkraft och beredskapshöjande åtgärder. Detta arbete ska prioriteras och kompetensen stärkas. Även icke-kommunala hyresgäster – som kooperativa förskolor och ideella föreningar – har viktiga roller i stadens lokalförsörjning. Villkoren för dessa ska vara transparenta, tydliga och bygga på likställighetsprincipen. Nämnden får i uppdrag att säkerställa detta.

Uppdrag

- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att utreda justeringar på nuvarande hyresmodell i syfte att öka de ekonomiska incitamenten för nämnden att hålla nere kostnaderna för hyresgästerna.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att i högre utsträckning beakta ett livscykelperspektiv samt använda hållbara material och återbruk i om- och nybyggnation.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att verka för fler nybyggda lokaler integreras på ett stadsmässigt sätt och kombineras med andra funktioner samt att lokalerna har ett flexibelt användningsområde.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att säkerställa att samtliga förskole- och skollokaler har bra arbetsmiljö för elever och vuxna.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att satsa på upprustning av förskole- och skolgårdar för en mer kvalitativ utemiljö för barn.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att inventera säkra cykelparkeringar och påbörja ett arbete där det ska finnas säkra cykelparkeringar vid samtliga kommunala verksamheter. Prioritering ska ske på förskolor, grundskolor samt idrottsanläggningar som nyttjas av många barn och ungdomar.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att stärka arbetet med trafiksäkerheten vid grundskolorna.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att införa smart elstyrning för att minska kostnader och effektbelastning.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att stärka sin kompetens inom civilt försvar kopplat till sitt ansvarsområde.
- Stadsfastighetsnämnden får i uppdrag att öka transparens, tydlighet och likställighet för externa hyresgäster.

Förskolenämnden

Barns första år har avgörande betydelse för resten av livet. Barn som växer upp i studievana hem med gott om stöd och ekonomiska resurser har i genomsnitt större ordförråd, bättre skolresultat och högre inkomster som vuxna. En bra förskola gynnar alla barn – och barn med sämre förutsättningar har mest att vinna.

Förskolan ska ge varje barn goda möjligheter att utvecklas, lära och känna lust att upptäcka världen. Utbildningen syftar till att barnen tidigt ska inhämta kunskaper och lägga grunden för ett livslångt lärande.

För att barn ska få goda förutsättningar redan från start krävs att de också får börja i förskolan. Alltför många barn mellan 3 och 5 år går idag inte i förskolan. Det är i tre gånger vanligare att barn med utrikes födda föräldrar inte är inskrivna i förskolan, jämfört med barn till svenskfödda föräldrar. Detsamma gäller för familjer med låg ekonomisk standard.

Alla barn ska ges möjlighet att tidigt lära sig tala, läsa och skriva på svenska. Barn som inte talar svenska hemma behöver få stöd tidigare och mer målmedvetet än i dag för att språkutvecklingen ska komma i gång så tidigt som möjligt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

En trygg, lärorik och likvärdig förskola

Förskolenämnden ska arbeta utifrån förskolans uppdrag om en helhetssyn på barn och barns behov där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska vara en trygg, rolig och lärorik plats för alla barn. Barns lärande börjar tidigt, och förskolan har en avgörande roll i att ge varje barn en god start. Förskolan ska stimulera nyfikenhet, kreativitet och språk, och ge barnen möjlighet att uppleva och uttrycka sig genom bild, form, drama, rörelse, musik och dans. Stadens insats för fyra- och femåringar att besöka Alfons Åbergs Kulturhus ska fortsätta.

Kompetent personal och trygga miljöer

För att barn ska lyckas i förskolan krävs utbildade och engagerade pedagoger. Personalen är en grund för trygghet och utveckling. Det behövs fler legitimerade förskollärare, och barnskötare i befintlig verksamhet ska kunna vidareutbilda sig under pågående anställning i samarbete med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Förskolans personal behöver stärkas i metoder för att upptäcka barn som far illa på grund av missförhållanden i hemmet, såsom övergrepp, våld eller hedersrelaterat förtryck. Förskolenämnden ska därför samverka nära med socialnämnder, barnavårdscentraler och Resurscentrum Heder.

Mindre barngrupper och fler små förskolor

Eftersom alla barn är olika ska Göteborg ge utrymme för fler aktörer än kommunen att driva förskolor, exempelvis föräldrakooperativ. Nämnden ska arbeta för att minska barngruppernas storlek i enlighet med Skolverkets rekommendationer, vilket särskilt gynnar barn med olika funktionsvariationer. För att barn ska få den pedagogiska utveckling och trygghet de behöver krävs mindre grupper och tillräcklig bemanning. Det är särskilt viktigt för de allra yngsta barnen. Därför ska barngruppernas storlek och personalresurser först stärkas innan vistelsetiden för barn till föräldralediga kan utökas från 15 till 30 timmar i veckan.

Maten i förskolan ska hålla hög kvalitet och i större utsträckning lagas i verksamheten. Måltidspolicyn och målen i miljö- och klimatprogrammet ska vara styrande för arbetet med hållbara och trivsamma måltider.

Förskola för alla barn

Förskolenämnden ska lägga särskilt fokus på att utveckla verksamheten i stadens utsatta områden där behovet av en välfungerande förskola är som störst. För barn som inte har svenska som modersmål är förskolan avgörande för språkutvecklingen. Sedan 2023 har förskolan ett uppdrag att arbeta uppsökande för att nå barn som inte går i förskola. Inför hösten det år barnet fyller tre år ska kontakt tas med vårdnadshavare, och i vissa fall ska en förskoleplats erbjudas även utan ansökan. Då mindre än hälften av vårdnadshavarna svarat på erbjudandena behöver den uppsökande verksamheten vidareutvecklas. För att sänka trösklarna ska fler kommunala verksamheter som SFI, vårdcentraler och medborgarkontor samlokaliseras i familjecentralsliknande verksamheter. Vårdnadshavare ska enklare kunna studera SFI även under föräldraledigheten, och nämnden ska därför utöka arbetet med att erbjuda språkträning i kombination med förskola, öppen förskola och barnpassning.

Alla barn som bor eller vistas under längre tid i Göteborg ska ha rätt till förskola, oavsett familjesituation. Nämnden ska därför säkerställa att även barn till papperslösa ges möjlighet att gå i förskola.

Uppdrag

- Förskolenämnden får i uppdrag att utveckla samarbetet mellan SFI och öppna förskolor i syfte att erbjuda fler barn plats i förskola.
- Förskolenämnden får i uppdrag att se till att barn till papperslösa ska kunna gå i förskolan.
- Förskolenämnden får i uppdrag att utreda vilka åtgärder som behöver vidtas för att minska barngruppernas storlek.

Grundskolenämnden

Skolan ska vara en plats där livsresor påbörjas och grunden för dessa byggs genom kunskap, bildning, förmågor och rättigheter. Den kunskap som förmedlas i skolan är avgörande för både individens framtid och samhällets utveckling. Skolans kunskapsuppdrag behöver stärkas, och höga förväntningar på varje elev ska kombineras med förtroende, stöd och uppmuntran till lärande.

Varje elev ska mötas utifrån sina förutsättningar. Den som har svårigheter att lära ska få hjälp och stöd att utveckla sina kunskaper, och den som lär snabbare ska få nya utmaningar för att fortsätta utvecklas. Skolan måste garantera en trygg studiemiljö, där alla elever får en likvärdig och rättvis bedömning av sina kunskaper.

Skolan har också ett demokratiskt uppdrag – att förmedla och förankra kunskaper, värderingar och respekt för allas lika värde. Läraren är nyckeln till skolframgång, och fokus på undervisningsuppdraget behöver värnas. Det behövs fler lärare med specialpedagogisk kompetens som kan säkerställa att eleverna får det stöd de behöver.

För att skapa långsiktigt goda förutsättningar krävs en genomlysning av arbetsmiljön i skolan – för skolledare, lärare och elever – så att studie- och arbetsro kan säkras i hela staden. Skolan ska vara till för alla, oavsett intresse, bakgrund eller behov. Därför behövs en mångfald av aktörer som tillsammans bidrar till en stark och likvärdig utbildning i Göteborg.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Alla elever ska lyckas i skolan

Skolan ska sträva efter att alla elever lämnar grundskolan med godkända betyg och med förmåga att läsa, skriva och förstå grundläggande matematik. Skolans organisation ska främja inkludering och ge rätt stöd till elever med särskilda behov.

Närvaro är en avgörande faktor för måluppfyllelse, och arbetet för att minska frånvaron måste prioriteras. Grundskoleförvaltningen ska fortsätta utveckla sitt uppföljningsarbete inom området och bidra till den nationella kartläggning som väntas genomföras.

En likvärdig skola med verklig valfrihet

Friheten att välja skola ska värnas genom aktiva skolval där elever och vårdnadshavare får god information och möjlighet att göra välgrundade val. För att uppnå detta ska både kommunala och fristående skolor ingå i samma skolvalssystem med gemensam ansökningsperiod. Det ska finnas tydliga krav för att säkerställa att alla elever behandlas lika i antagningsprocessen, och kösystem ska avskaffas. De urvalskriterier som används i Göteborg – geografisk närhet, syskonförtur och verksamhetsmässigt samband – ska finnas kvar. I samband med att delar av skolans verksamhet centraliseras inom kommunen är det viktigt att värna landsbygdsskolorna och möjliggöra en skolgång nära hemmet för elever i hela staden, även på landsbygden och i skärgården.

Tillit till professionen och trygghet i vardagen

Läraryrket ska präglas av tillit och handlingsutrymme. Lärare ska ges förutsättningar att fokusera på undervisningen, medan annan personal kan ge stöd till elever på andra sätt. Alltför detaljstyrda beslut riskerar att skapa administration som tar resurser från

elevpengen. Arbetet med att minska byråkratin och frigöra tid för undervisning ska fortsätta. En god arbetsmiljö för elever och personal är avgörande för trygghet och studiero. Kompetensutveckling inom samarbete, tillitsbaserat ledarskap och hantering av hot och våld ska fortsätta och stärkas.

Elever ska kunna påverka sin skolgång genom elevråd och andra forum för inflytande. Det är en konkret del av skolans demokratiska uppdrag och ger eleverna erfarenhet av att delta i gemensamma beslut.

För att säkerställa att skolans organisation stödjer målen om kvalitet, trygghet och tillgänglighet ska Göteborgs Stad utvärdera effekterna av skolenhetsutredningen. Utvärderingen ska ge underlag för fortsatt utveckling av skolans styrning och organisation.

Hälsa, kultur och gemenskap i skolan

Allt fler barn och unga lider av stressrelaterade och psykosomatiska symtom som sömnsvårigheter, oro och nedstämdhet. En god lärandemiljö med fokus på trivsel och minskad stress är avgörande för att vända utvecklingen. Detta kräver ett gemensamt samarbete mellan skola och vårdnadshavare. Elevhälsan har en nyckelroll, både i det förebyggande arbetet och i samverkan med socialtjänst, primärvård och polis. När statsbidragen för elevhälsa minskar behöver området prioriteras och tillgängligheten säkras.

Kultur är en viktig del av barns och ungas utveckling. Elever ska både få uppleva och skapa kultur, och kopplingen mellan grundskolan, fritidshemmen och Kulturskolan behöver stärkas. Kulturskolans uppdrag ska utvecklas så att fler unga kan delta, oavsett var i Göteborg de bor.

Skollunchen är en central del av elevernas vardag. Maten som serveras i skolorna ska hålla hög kvalitet och i största möjliga utsträckning lagas på plats. Måltiden är en viktig stund för social samvaro och trivsel, vilket i sin tur främjar närvaro och lärande. Ökade matpriser ska inte påverka ambitionen att servera närproducerad och ekologisk mat – särskilda medel avsätts därför i budgeten för detta ändamål.

Uppdrag

- Grundskolenämnden får fortsatt uppdrag i att arbeta för att öka andelen behöriga lärare, detta genom att underlätta för personal att slutföra eller komplettera sin lärarutbildning och därigenom nå kraven för en lärarlegitimation.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att initiera en struktur för att måltidsköken inom staden ska ha beredskap inför extraordinära händelser eller krig.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att stärka kopplingen till Kulturskolan och erbjuda fler barn plats i Kulturskolan i hela staden samt ytterligare bredda utbudet.
- Grundskolenämnden får i uppdrag att utvärdera effekterna av skolenhetsutredningen och analysera hur organisationen kan utvecklas för att stärka kvalitet, trygghet och likvärdighet i stadens skolor.

Utbildningsnämnden

En gymnasieexamen är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att unga vuxna ska kunna ta nästa steg i livet, oavsett om det handlar om arbete eller vidare studier. Under gymnasietiden blir eleverna dessutom myndiga, vilket innebär att gymnasieskolan inte bara ska ge kunskap utan också rusta eleverna för ett självständigt vuxenliv och för att bli aktiva samhällsmedborgare. Att fler unga vuxna avslutar gymnasiet med godkända betyg är därför ett av utbildningsnämndens mest centrala uppdrag.

Genom samverkan inom Göteborgsregionen (GR) hanteras både antagningen till och utbudet av gymnasieutbildningar. Det gör att ungdomar i Göteborg kan söka till valfri gymnasieskola, inklusive anpassad gymnasieskola, även utanför hemkommunen. I dag går 52 procent av Göteborgs gymnasieelever i en fristående skola, samtidigt som de kommunala gymnasieskolorna inom regionen står för mer än hälften av de tillgängliga platserna. Detta kräver nära samarbete mellan kommuner och mellan kommunala och fristående huvudmän, för att säkerställa att varje elev hittar en utbildning där de trivs och kan fullfölja sina studier.

Göteborg har en växande efterfrågan på utbildad arbetskraft, både inom offentlig sektor och näringsliv. YRGO – högre yrkesutbildning i Göteborg – spelar en viktig roll i detta arbete genom att utbilda fler för snabb etablering på arbetsmarknaden. Nio av tio som studerar vid YRGO får arbete efter avslutad utbildning. Utbildningarna utvecklas och drivs i nära samarbete med företag, offentliga verksamheter, branschorganisationer och högskolor, vilket gör dem väl anpassade till arbetsmarknadens behov.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Kunskap och trygghet för varje elev

Utbildningsnämnden har ansvar för gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan. Verksamheten ska utvecklas med fokus på ökad kunskap, bättre skolresultat och ett starkt kompensatoriskt uppdrag – så att alla elever, oavsett bakgrund, får möjlighet att lyckas. Målet är att varje elev ska lämna gymnasiet med godkända betyg och kunna utvecklas till sin fulla potential.

Alla elever ska ha en trygg skolgång präglad av nolltolerans mot rasism, kränkningar, våld och förtryck. Det gäller även elever som är familjehemsplacerade, där särskilda insatser behövs för att hålla samman utbildningen och säkerställa övergången mellan olika skolformer.

Mer stöd för anpassad gymnasieskola

Antalet elever med rätt till anpassad gymnasieskola väntas öka de kommande åren. För att ge dessa elever bästa möjliga förutsättningar att nå utbildningens mål krävs förstärkning med lärare, specialpedagoger samt elev- och specialassistenter. En sådan satsning är avgörande för att skapa goda förutsättningar för undervisning, lärande och personlig utveckling.

Förebyggande elevhälsa och ökad närvaro

Psykisk ohälsa bland unga är ett växande samhällsproblem. Därför måste elevhälsan vara väl utbyggd och kunna erbjuda tidiga och förebyggande insatser. Vid behov ska elever få stöd i kontakten med psykiatri eller sjukvården.

En annan avgörande faktor för elevernas måluppfyllelse är närvaro. Utbildningsnämnden ska fortsätta arbeta aktivt för att motverka frånvaro och skoldistansering, eftersom det i längden riskerar att leda till att elever inte fullföljer sin gymnasieutbildning.

Yrkesutbildning som leder till jobb

Elever utan gymnasieexamen löper fyra gånger högre risk att bli arbetslösa än de som slutfört gymnasiet. Samtidigt efterfrågas yrkesutbildad arbetskraft i hela Göteborgsregionen, men endast en fjärdedel av eleverna väljer i dag ett yrkesprogram. För att vända utvecklingen behövs stark samverkan mellan kommunen, näringslivet och skolorna – med fokus på utbildningar av hög kvalitet som motsvarar arbetsmarknadens behov.

Yrkesprogrammen ska ha moderna och ändamålsenliga lokaler, maskiner och utrustning som speglar dagens teknik. Utbildningsnämnden ska fortsatt arbeta i linje med direktiven i dimensioneringsutredningen och anpassa utbildningsutbudet till behovet av arbetskraft.

Entreprenörskap och framtidstro

Kopplingen mellan utbildning och arbetsliv behöver stärkas ytterligare. Elever ska inspireras att se företagande som ett alternativ och få stöd att utveckla sina idéer. En strategi ska tas fram för att främja entreprenörskap och ungt företagande, så att fler unga får möjlighet att omsätta sin kreativitet i verkliga projekt och framtida yrkesliv.

Uppdrag

- Utbildningsnämnden får i uppdrag att kartlägga förutsättningar för att införa en modell likt Skolfam för familjehemsplacerade elever i gymnasieskolan.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att följa upp närvaro i gymnasieskolan.
- Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda hur entreprenörskap och företagande i högre grad kan integreras i yrkesutbildningar.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

Möjligheten att utbilda sig ska finnas oavsett vem du är eller var du kommer ifrån. Att kunna börja studera senare i livet, vidareutbilda sig eller byta karriär är avgörande både för individens frihet och för samhällets utveckling. I dag råder det brist på personal inom många yrken, samtidigt som arbetskraften ökat kraftigt de senaste åren. Genom utbildning och bättre matchning mellan kompetens och behov kan den ekvationen lösas – till nytta för både arbetsgivare och arbetssökande. En välfungerande vuxenutbildning är därför en nyckel, både på kort och lång sikt.

Göteborgs arbetsmarknad har länge varit stabil men präglas nu av en mer utmanande ekonomisk situation. Att fler människor kommer i arbete och blir självförsörjande är av största vikt. Varje person som går från utanförskap till egen försörjning är en vinst – för individen, för familjen och för samhället i stort.

Arbete och studier är också centrala pusselbitar i integrationen och vägar in i gemenskapen. Språkkunskaper och möten med andra skapar förutsättningar för delaktighet i hela samhällslivet. Kombinationen av språkstudier och arbetsplatsförlagd praktik är därför en av de mest verkningsfulla insatserna för att stärka både integration och etablering.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Rätt kompetens för framtidens arbetsmarknad

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ska erbjuda yrkesutbildningar som möter behoven inom både kommunal och privat sektor. Nämnden ansvarar även för arbetsmarknadsåtgärder som hjälper fler att komma i arbete samt för att omvärldsbevaka och identifiera bristyrken där utbildningsinsatser behövs. Ett centralt uppdrag är också att ansvara för svenska för invandrare (SFI).

För att utbildningarna ska hålla hög kvalitet ska nämnden i hög grad samverka med näringslivet. Samarbetet säkerställer att studerande får rätt kompetens och skapar möjligheter till arbetsplatsförlagd praktik. Praktik stärker elevernas förståelse för yrket, ger värdefulla kontakter och ökar chanserna till anställning – samtidigt som arbetsgivarna får möjlighet att hitta personal med rätt kunskaper och erfarenhet. Samma modell ska tillämpas inom kommunal verksamhet, till exempel inom vård och omsorg. Målet är att utbildning och praktik ska leda till varaktiga jobb.

Fler vägar in i arbete

Nämnden ska i större utsträckning samverka med civilsamhället, som ofta bedriver framgångsrik verksamhet inom arbetsträning och studiemotiverande program.

Ett särskilt ansvar ligger i att stödja personer som står långt från arbetsmarknaden – till exempel nyanlända, långtidssjukskrivna och personer med funktionsnedsättning – i att nå egenförsörjning. Arbetet ska ske i nära samarbete med andra nämnder och aktörer.

Även unga som riskerar att stå utan sysselsättning efter exempelvis studenten behöver fångas upp tidigt. Att ingen ungdom hamnar utanför arbete eller studier är avgörande både för individen och för samhället.

Språket som nyckel till arbete och integration

Kvaliteten i SFI behöver stärkas med fokus på högre genomströmning, färre studieavbrott och bättre resultat. Utöver att höja nivån på undervisningen krävs fler utbildade lärare. En välfungerande SFI är avgörande för individens möjligheter att etablera sig i samhället, studera vidare och komma ut i arbete.

SFI behöver också kopplas närmare övrig vuxenutbildning. Genom att kombinera språkstudier med yrkesutbildning och praktik skapas goda förutsättningar för både språkutveckling och egenförsörjning.

Det är viktigt att flera olika aktörer kan bedriva SFI. Därför ska det, utöver kommunens utbildningar, finnas möjlighet för både privata och idéburna aktörer att erbjuda undervisning.

Staden bör även bli bättre på att snabbt kartlägga vilka kompetenser och utbildningar nyanlända redan har, så att deras kunskaper kan valideras eller kompletteras. På så sätt kan fler snabbare komma i arbete och bidra till stadens utveckling.

Uppdrag

- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att stärka samarbetet med näringsliv och civilsamhälle, för att på ett bättre sätt samverka för att få fler i arbete.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att arbeta strategiskt med att tillvarata utbildning och arbetsbakgrund hos nyanlända för att matcha dessa kunskaper mot behoven inom både kommunens verksamheter och näringslivet.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att stärka SFI och säkerställa att det går att kombinera med stadens resterande utbildningar.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att säkerställa att även privata och idéburna aktörer kan bedriva SFI-utbildning.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att möjliggöra utbildningsutbud för omställning och kompetensväxling samt introduktion- och kompletteringsutbildningar.

Idrotts- och föreningsnämnden

Idrotten och föreningslivet i Göteborg spelar en avgörande roll för hälsa, gemenskap och delaktighet. Alla, oavsett bakgrund, ska ha möjlighet att delta och känna sig hemma i föreningslivet. Den fysiska aktiviteten, det ideella engagemanget och den sociala kraften som växer ur föreningarna behöver långsiktigt stöd och utveckling.

Göteborg ska vara en rolig och levande stad – en stad som blickar framåt och där människor möts, deltar och växer tillsammans. För att lyckas krävs aktiva kvarter, öppna mötesplatser och ett starkt civilsamhälle. Göteborg har en lång och stolt tradition som idrottsstad och värd för stora evenemang som lockar deltagare och besökare från hela världen. Det är möjligt tack vare ett engagerat föreningsliv och ett rikt engagemang från göteborgarna själva. Stadens ansvar är att skapa goda förutsättningar för alla att idrotta och ha en aktiv fritid på lika villkor.

Det behövs fler möjligheter till rörelse i hela staden – från organiserad idrott till spontana aktiviteter i parker, på skolgårdar och i andra urbana miljöer. Det kräver investeringar i nya anläggningar, bättre underhåll och ökad tillgänglighet. Föreningslivet är en av stadens starkaste folkrörelser och bör tydligare omfattas av ett civilsamhällsperspektiv i stadens styrning. Föreningarna ska kunna fokusera på sin kärnverksamhet, medan staden säkerställer att resurserna används ansvarsfullt och i linje med stadens riktlinjer.

En aktiv fritid handlar också om tillgång till platser för rekreation och rörelse i vardagen. Bad är en viktig del av det – både för hälsa, jämlikhet och livskvalitet. Göteborg ska bevara centrala bad, som Lundbybadets utomhusbad, trygga tillgången till året-runt-bad och prioritera nya bad i stadsdelar med låg tillgång. Tomma ytor i staden ska aktiveras, och det ska bli enklare att starta och driva ideell verksamhet i Göteborg.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

En stad för jämlik hälsa och gemenskap

Nämnden ska bidra till jämlikhet, folkhälsa och social sammanhållning genom att skapa tillgång till fysisk aktivitet, föreningsliv och trygga mötesplatser. Skillnaderna mellan stadsdelar ska minska, och barn, unga, äldre, personer med funktionsnedsättning samt invånare i socioekonomiskt utsatta områden ska prioriteras.

Stärkt samverkan med föreningslivet

Föreningar ska uppleva staden som en närvarande och konstruktiv partner. Bidragssystem och kontakter med staden ska förenklas, med mindre administration och ökad förutsägbarhet. Dialogen med föreningslivet ska vara aktiv, strukturerad och jämlik. Nämnden ska samverka med skola, kultur, äldreomsorg och stadsplanering för att fysisk aktivitet ska bli en naturlig del av stadens utveckling. Nya bostadsområden ska planeras med näridrottsplatser och lokaler för föreningsverksamhet från start, och dessa ska förvaltas långsiktigt och hållbart. Innovation och nya former för rörelse, engagemang och samverkan – som till exempel e-sport – ska uppmuntras. Nämndens roll är att skapa förutsättningar för initiativ som stärker hälsa, gemenskap och livskvalitet i Göteborg.

Trygghet och inkludering i föreningslivet

Tryggheten i idrotts- och föreningsmiljöer är central. Alla som deltar i idrott och föreningsverksamhet i Göteborg ska känna sig välkomna och trygga. Enligt Göteborgs Stads riktlinjer ska föreningsbidrag inte beviljas till organisationer som diskriminerar eller bryter mot principen om alla människors lika värde. Nämnden ska säkerställa att alla föreningar som får stöd följer dessa riktlinjer.

Tillsammans med Äldre samt vård- och omsorgsnämnden ska former utvecklas för att ta tillvara äldres engagemang i föreningslivet. Att bryta ofrivillig ensamhet är ett viktigt uppdrag för förvaltningen, oavsett ålder. Fler initiativ ska främjas som utmanar traditionella sätt att delta och som gör fler göteborgare aktiva, delaktiga och hälsosamma.

Hållbara investeringar och ansvarsfull ekonomi

Föreningsbidragen ska vara rättssäkra och möjliga att följa upp utan att försvåra det ideella engagemanget. Vid planering av nya anläggningar ska partnerskap användas – där föreningar, civilsamhälle och brukare deltar redan från början. Det ger mer träffsäkra investeringar, starkare lokal förankring och bättre långsiktighet. Genom att efterfråga gröna innovationer och testa hållbara lösningar, som mikroplastfria konstgräsplaner, ska staden vara en föregångare i klimatomställningen.

För att möta framtiden behövs ekonomisk balans. Nämndens resurser ska användas effektivt, med återhållsamhet och robusta bidragskontroller. En genomlysning av nämndens uppdrag ska genomföras för att skapa långsiktig stabilitet – bland annat genom att avsluta icke-nödvändig kommunal verksamhet som kan skötas bättre av civilsamhället.

Uppdrag

- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att utöka samarbetet med föreningar som erbjuder idrott i anslutning till skoldagen.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att utveckla stadens badinfrastruktur, samt planera för fler året-runt och utomhusbad i stadsdelar med låg tillgång.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att bevara Lundbybadets utomhusbad.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med de stadsutvecklande nämnderna säkerställa fler småskaliga idrottsytor i nya exploateringsområden.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att i samverkan med Äldre samt vård- och omsorgsnämnden stärka äldres roll i föreningslivet.
- Idrotts- och föreningsnämnden får i uppdrag att genomlys sitt uppdrag för att identifiera kommunal verksamhet som kan drivas mer effektivt av civilsamhället.

Kulturnämnden

I Göteborg ska konst och kultur alltid finnas nära. Fler göteborgare ska få möjlighet att uppleva kultur som väcker nyfikenhet, öppnar dörrar till nya tankar och utmanar gränser. Kulturen har en central roll i att skapa mening, gemenskap och möten mellan människor. Den kulturpolitiska inriktningen ska präglas av frihet, mångfald, spets och bredd.

Kulturen är en grundpelare i ett demokratiskt och öppet samhälle – där yttrandefriheten värnas, kreativiteten frodas och tilliten mellan människor stärks. I en tid präglad av desinformation blir medie- och informationskunnighet allt viktigare. Tillsammans med den fristående kulturen ska kulturnämnden bidra till ett öppet, fritt och tolerant Göteborg, där kulturen är tillgänglig för alla och fortsätter vara en motor i den regionala kulturutvecklingen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett levande kulturliv för en öppen stad

Ett rikt kulturliv är avgörande för en levande stad där människor både kan uttrycka sig och ta del av konst och kultur. Den fria konsten har ett stort egenvärde och ska ges utrymme i staden. Kulturen bidrar till att göra Göteborg mer attraktivt, stärker besöksnäringen, underlättar kompetensförsörjning och skapar en stad som lever.

Kulturnämnden ska arbeta utifrån den liberala principen att inte styra kulturens innehåll. Fokus ska vara att förbättra förutsättningarna för det konstnärliga skapandet. Alla former av kulturstöd ska bygga på principen om armlängds avstånd mellan politiken och kulturskaparna. Kulturen i Göteborg ska präglas av öppenhet, uttrycksfrihet och frivillighet.

Kreativitet, lärande och framtidstro

Göteborgs Stads kulturprogram anger färdriktningen för hur stadens ambition om att vara en ledande kultur- och evenemangsstad ska uppnås. Programmet innehåller tre kulturpolitiska mål som nämnden ska arbeta för att förverkliga, och för samarbetet mellan stadens aktörer finns en särskild plan för perioden 2023–2026.

Barns och ungas delaktighet i kulturlivet ska stärkas genom insatser som Kulturskolan, Skapande skola och nära samverkan med förskola och grundskola. Barn ska ges inflytande över kulturutbudet och möjlighet att delta i skapande verksamhet. Att främja barns kreativitet, läsförståelse och skaparlust genom professionella konstupplevelser är avgörande.

Kulturnämnden ska uppmuntra skolor och förskolor att ta del av stadens kulturutbud, men ansvarar inte för eventuella extrakostnader. Biblioteken ska fortsätta utvecklas som öppna mötesplatser med utökade meröppettider och stärkt samarbete med skolbiblioteken. Bokbussarna är ett uppskattat inslag, särskilt bland barn, och verksamheten ska utökas med ytterligare en bokbuss. Samarbetet med föreningar som erbjuder kulturaktiviteter i anslutning till skoldagen ska också stärkas för att öka tillgängligheten till kultur för fler barn och unga.

Kulturarv för framtiden

En stor del av nämndens budget utgörs av kulturstöd. Dessa är avgörande för ett öppet och kreativt Göteborg där människor kan utvecklas. Alla stöd ska delas ut enligt tydliga och transparenta principer som värnar självständighet, mångfald och rättssäkerhet.

Renoveringen av Göteborgs Konstmuseum pågår. Museet är ett av norra Europas främsta för bildkonst och en symbol för staden, inte minst genom sin arkitektur. Det är viktigt att kulturnämndens perspektiv på kulturvärden kommer in tidigt i stadsutvecklingen, särskilt i arbetet med Avenyn och Göteborgs Utvidgade Innerstad. Nämnden behöver även se över kulturhusens egenfinansieringsgrad med målet att öka intäkterna och stärka självfinansieringen.

Göteborg har alltid haft en stark koppling till havet. Sjöfarten och fisket är en del av stadens själ, men de traditioner och platser som bär detta arv riskerar att gå förlorade. Samtidigt växer intresset för kulturturism – där Göteborg och Västsverige har unika möjligheter att lyfta fram sitt maritima arv.

Inför flytten av Stena-terminalerna från Södra Älvstranden ska kulturnämnden bistå stadsbyggnadsnämnden i att utreda möjligheten att skapa ett maritimt centrum. Utredningen ska omfatta en flytt av Maritiman, en permanent plats för Ostindiefararen, återöppnandet av Emigranhuset samt en sammankoppling mellan Sjöfartsmuseet och Amerikakajen.

Uppdrag

- Kulturnämnden får i uppdrag att göra det enklare för civilsamhället, andra offentliga och privata aktörer att bistå i utvecklingen av kulturen i Göteborg.
- Kulturnämnden får i uppdrag att bistå stadsbyggnadsnämnden i att utreda förutsättningarna för ett maritimt centrum vid Amerikakajen.
- Kulturnämnden får i uppdrag att arbeta för regelförenklingar i kontakten med kulturektorn.
- Kulturnämnden får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolag arbeta för att fler platser i staden blir tillgängliga för kulturella ändamål.
- Kulturnämnden får i uppdrag att utöka samarbetet med föreningar som erbjuder kulturaktiviteter i anslutning till skoldagen.
- Kulturnämnden får i uppdrag att utöka satsningen med bokbussar för att i första hand nå fler barn och unga.

Nämnden för demokrati och medborgarservice

Demokratin kan aldrig tas för given och arbetet med att värna och stärka den måste ständigt pågå. Alla med rösträtt ska ges möjlighet att delta i val, men demokratin handlar också om att kunna påverka sin vardag, delta i det offentliga samtalet och känna delaktighet i staden. Under 2026 hålls allmänna val i Sverige, vilket påverkar nämndens uppdrag inom området.

Utmaningar med misstro, missnöje och bristande tillit till myndigheter och kommunala verksamheter finns i delar av Göteborg. Arbetet med att möta invånare och säkerställa tillgång till korrekt information behöver därför intensifieras. Nämnden för demokrati och medborgarservice har en central roll i detta arbete.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden för demokrati och medborgarservice har i uppdrag att stärka demokratin i staden och fungera som en viktig ingång till stadens tjänster. Nämnden ska också verka för att fler röstberättigade medborgare deltar i val. Inför de allmänna valen 2026 är det särskilt viktigt att nämnden genomför riktade informationsinsatser till grupper och områden med lågt valdeltagande. Staden ska även möjliggöra för politiska ungdomsförbund att möta gymnasieelever och bidra till den demokratiska debatten.

Nämnden ska stötta övriga nämnder i deras arbete och bidra till att utveckla stadens service. Enligt styrmodellen för digitala tjänster är nämnden en av stadens tre leverantörer av gemensamma tjänster till förvaltningar och bolag, vilket ställer krav på en effektiv leverans. Lösningsgraden vid Göteborgs kontaktcenter är hög för ärenden som hanteras direkt, men betydligt lägre för de som kräver information från andra förvaltningar. Att öka Lösningsgraden för ärenden som involverar flera förvaltningar är en prioriterad fråga och kräver god samverkan mellan nämnderna. Att nå servicemålen är ett gemensamt ansvar för hela staden.

I en tid av ekonomisk oro kvarstår den höga efterfrågan på budget- och skuldrådgivning. Att tidigt fånga upp personer med ekonomiska problem minskar både personligt lidande och behovet av mer omfattande stöd. Genom nämndens konsumentupplysning kan kunskap om bedrägerimetoder och identitetsstöld spridas till invånare. Det stärker medborgarnas trygghet och minskar de kriminella nätverkens inkomstkällor. Medborgarkontoren spelar här en viktig roll som länk mellan kommunen och invånarna, särskilt för grupper som annars är svåra att nå.

Att kunna vara sig själv utan oro är en grundläggande del av ett demokratiskt samhälle. Nämnden ansvarar för stadens Regnbågshus – en viktig mötesplats för HBTQI+ personer som måste värnas. Nämnden har också ansvar för stadens center för olika minoritetsgrupper, ett arbete som ständigt behöver utvecklas i nära samverkan med det civila samhället.

Uppdrag

- Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att aktivt arbeta med att få upp lösningsgraden för stadens kontaktcenter.
- Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att inom ramen för det befintliga konsumentupplysningsuppdraget ytterligare sprida kunskap om bedrägerimetoder och identitetsstöld.
- Nämnden för demokrati och medborgarservice får i uppdrag att genomföra riktade informationsinsatser till de grupper och områden där valdeltagandet är som lägst.

Socialnämnderna

I Göteborg ska alla människor ha möjlighet att forma sitt eget liv. Staden har därför ett viktigt uppdrag att uppmärksamma individer i behov av stöd som kan riskera utanförskap och att skapa insatser som främjar inkludering i samhällslivet. Det är viktigt att barn och vuxna får växa upp fria från våld, begränsningar och utanförskap. Den nya socialtjänstlagen har ett ökad fokus på det förebyggande och främjande arbetet vilket innebär att socialnämndernas arbete fortsatt kommer att utvecklas i linje med lagens intentioner.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnderna

Socialtjänstens uppdrag i hela staden

Socialtjänsten i Göteborg är uppdelad i fyra nämnder – Nordost, Sydväst, Hisingen och Centrum – med olika stödfunktioner och struktur. Gemensamt är att deras kärnverksamhet påverkar många göteborgare. Socialnämnderna ansvarar för individ- och familjeomsorg, stöd till göteborgare i utsatta situationer och trygghetsskapande åtgärder.

I nära samarbete med flera andra nämnder arbetar socialtjänsten också för att fler ska komma i sysselsättning och få tillgång till meningsfulla aktiviteter, särskilt för unga.

En modern och rättssäker socialtjänst

Socialtjänsten ska arbeta rättssäkert, evidensbaserat och alltid ha individens bästa i fokus. Den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft i juli 2025, innebär en förflyttning från individuell behovsprövning till ett mer proaktivt och transparent förhållningssätt. Kompetensen bland socialförvaltningens medarbetare är en avgörande tillgång i detta arbete. Implementeringen har redan påbörjats med fokus på tydliga processer och arbetssätt. Socialnämnderna behöver aktivt arbeta för att både behålla kompetent personal och införa de nya arbetssätten på ett hållbart sätt.

Ett tryggare Göteborg

Alla ska kunna känna sig trygga – både i och utanför hemmet. I dag finns dock stora utmaningar. Den grova kriminaliteten är utbredd och allt fler barn och unga dras in i gängmiljöer. Våldsdåd påverkar hela bostadsområden och undergräver tilliten. Kommunen måste inte bara kunna stoppa våldet när det sker, utan också förebygga att det uppstår. Samverkan mellan stadens nämnder, polis, myndigheter och civilsamhälle behöver därför stärkas. Särskilt viktigt är trygghetsarbetet för barn och unga.

Göteborg har flera handlingsplaner för att skapa en trygg stad och förebygga kriminalitet, parallella samhällsstrukturer, otillåten påverkan och tystnadskultur. Planerna bör samordnas så långt som möjligt för att minska dubbelarbete och fokusera på effektiva åtgärder. Avhopparverksamheten, som hjälper personer att lämna kriminalitet, har ett ökande söktryck och ska ges möjlighet att växa.

Trygghet i hemmet och stöd till våldsutsatta

Otryggheten finns inte bara på gatan utan också i hemmet. Våld i nära relationer är ett av samhällets största problem, där främst män utsätter kvinnor för fysiskt eller psykiskt våld. Hedersförtryck, där människor kontrolleras av sina närstående, är en annan form av våld som måste bekämpas med full kraft.

Civilsamhällets aktörer, som tjej- och kvinnojourerna, gör ett ovärderligt arbete och behöver långsiktiga avtal och stabil finansiering. Kommunen måste säkerställa att både egna och externa skyddade boenden håller hög kvalitet. Socialnämnderna ska i samverkan med AB Framtiden arbeta för att den våldsutsatta, inte förövaren, får stanna i bostaden när så önskas.

Vägen ut ur missbruk

Missbruk kan drabba vem som helst, och de många narkotikarelaterade dödsfallen är ett djupt samhälleligt misslyckande. Göteborgs Stad ska ha en nollvision för dessa dödsfall och arbeta med skademinimerande och evidensbaserade insatser i nära samverkan med regionen. Socialtjänsten ska säkerställa att personer med missbruk får tillgång till vård och läkemedel som räddar liv. Sprututbytesprogrammet ska utvecklas vidare som en väg in till vård och stöd. Dessutom bör Göteborg ansöka om att bli försökskommun för injektionsrum – ett steg för att rädda liv och minska lidande.

Tidiga insatser för barn och unga

I enlighet med den nya socialtjänstlagen ska socialnämnderna arbeta mer förebyggande, med fokus på att stärka familjer och tidigt fånga upp barn som riskerar att fara illa. Samarbetet mellan socialtjänst, skola, polis samt förenings- och fritidsverksamhet (SSPF) är en viktig del i detta arbete, och projektet har nu utökats till att omfatta även fristående aktörer.

Insatsen Skolfam, som stödjer familjehemsplacerade barn att lyckas i skolan, är framgångsrik och bör utökas till gymnasieskolan. Socialnämnderna ansvarar också för att unga göteborgare har en meningsfull fritid, ett arbete som bör samordnas med andra nämnder. För äldre ungdomar och vuxna är vägen till egenförsörjning avgörande – både för individens frihet och för ett minskat utanförskap.

Minskad segregation och ökad egenförsörjning

Segregationen i Göteborg är en av stadens största utmaningar. Alla ska känna sig som en del av samhället, oavsett var man bor. För att nå dit krävs fler vägar in i språk, studier och arbete. Arbetet bör ske i nära samverkan med Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Socialnämnderna ska säkerställa att personer med ekonomiskt bistånd ges bättre möjligheter till egenförsörjning genom samarbete med bland annat Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och civilsamhället.

Folkbildning och delaktighet

Studieförbunden är en grundpelare i demokratin och bidrar till bildning, gemenskap och delaktighet i hela staden. I en tid då folkbildningen ifrågasätts ska Göteborg stå upp för dess värden. Förändringar i Folkbildningsrådets regelverk och stadens nya bidragsmodell får inte leda till minskade resurser till folkbildningen i sig. Därför avsätts medel för att täcka ökade administrativa kostnader och säkerställa att studieförbunden kan fortsätta sitt viktiga arbete.

Minskad hemlöshet

Ingen ska behöva vara hemlös i Göteborg. Särskilt allvarligt är det när barnfamiljer drabbas. Hemlösheten väntas öka, och socialnämnderna behöver i samverkan med Exploateringsnämnden och andra aktörer arbeta aktivt för att vända utvecklingen. Bostad Först har visat goda resultat och ska därför fortsätta utvecklas. Nämnderna ska även följa upp hur de nya tillståndskraven för skyddade boenden påverkar tillgången till platser – och vid behov vidta åtgärder för att säkerställa att skyddade boenden finns för alla som behöver dem.

Uppdrag

- Socialnämnderna får i uppdrag att fortsätta det brottsförebyggande arbetet och se över i vilken mån program kan slås ihop till ett, för ett mer samordnat och harmoniserat arbete med fokus på genomförande.
- Socialnämnderna får i uppdrag att se över standarden på kommunens skyddade boenden samt de idéburna och privata boenden som upphandlas.
- Socialnämnderna får i uppdrag att arbeta förebyggande, med evidensbaserade metoder, för att förebygga drogmissbruk och bryta beroende.
- Socialnämnderna får i uppdrag att ansöka om att Göteborg ska bli försökskommun för injektionsrum.
- Socialnämnderna får i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett samarbete med VGR gällande att samla insatser för ungdomar under ett tak.
- Socialnämnderna får i uppdrag att följa upp hur de nya tillståndskraven för skyddade boenden påverkar tillgången till platser och säkerställa att det finns tillräckligt med platser.

Nämnden för funktionsstöd

Att leva ett fritt och självständigt liv ska, i den mån det är möjligt, vara en självklarhet för alla göteborgare. Oavsett funktionsförmåga ska vardagen fungera och det ska finnas möjlighet till en meningsfull sysselsättning. Alla har rätt till en värdig vardag, och staden ska vara ett stöd när det behövs.

Personer med funktionsnedsättning möter ofta fördomar och diskriminering. Hot och hat är mer utbrett jämfört med resten av befolkningen och behöver aktivt motverkas. Arbetet mot diskriminering måste inte bara stärkas generellt, utan också fokusera mer på de enskilda individerna. Alltför ofta talas det om personer med funktionsnedsättning som en enhetlig grupp, vilket är långt ifrån verkligheten. Behov och förutsättningar varierar lika mycket som hos alla andra.

Det är därför viktigt att frågor om funktionsrätt inte reduceras till enbart funktionsstöd. Funktionsrätt ska genomsyra hela stadens arbete och ansvar, inte bara nämnden för funktionsstöd.

Göteborgs Stad behöver i högre grad arbeta för att stadens fysiska miljöer och aktiviteter ska vara tillgängliga och inkluderande för fler. När fler människor ges möjlighet att delta aktivt i samhället blir staden bättre för alla.

Kommunfullmäktiges inriktning

Stöd för ett självständigt liv

Göteborgs Stad har ansvar för att personer med funktionsnedsättning får det stöd som behövs för att leva ett så självständigt liv som möjligt. Staden har bland annat ansvar för personlig assistans som ska stödja den som behöver hjälp med grundläggande behov. Det finns också andra former av stöd som bostadsförmedling, hemtjänst, boendestöd, ledsagare, avlösning i hemmet och kontaktperson. Alla dessa insatser syftar till att underlätta ett självständigt liv. De bedömningar som görs för att få stöd ska vara rättssäkra, tydliga och konsekventa.

Meningsfull vardag och valfrihet

En meningsfull vardag handlar också om att ha en sysselsättning. Andelen sysselsatta är lägre bland personer med funktionsnedsättning än i befolkningen i stort. En egen sysselsättning är för många en förutsättning för ett aktivt och självständigt liv. Det finns arbetsplatser med goda möjligheter att anpassa verksamheten så att personer med funktionsnedsättning kan arbeta där. I andra fall kan daglig verksamhet vara ett alternativ.

Det finns både verksamheter som drivs av staden och av andra aktörer, såsom idéburna och privata utförare. Genom lagen om valfrihet (LOV) kan den enskilde välja mellan dessa utförare, vilket bidrar till mångfald och möjligheten att hitta en verksamhet som passar bäst. Denna valfrihet ska värnas, och nämnden ska pröva att genomföra en reserverad upphandling för idéburna aktörer.

En tillgänglig stad för alla

Att Göteborgs kulturliv, idrott och föreningsliv ska vara inkluderande är en självklarhet. Nämnden har ett särskilt ansvar för att, i samverkan med andra nämnder, utveckla detta arbete utifrån Göteborgs Stads plan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Stadsplaneringen behöver i större utsträckning ta hänsyn till att gaturummet ska vara tillgängligt. Att anpassa staden efter människors olika förutsättningar gynnar alla – barn, äldre och personer med olika funktionalitet ska kunna röra sig tryggt och säkert. Arbetet med att åtgärda enkelt avhjälpbara hinder ska fortsätta och takten i det arbetet behöver öka.

Stöd till barn, unga och deras familjer

Barn och unga med funktionsnedsättning har ofta mer komplexa behov av stöd inom utbildningen. Det kan saknas förutsättningar och kompetens både i förskola och skola. Staden har därför ett stort ansvar att skapa så goda förutsättningar som möjligt för dessa barn och unga. Det behöver även finnas fritidsverksamhet där samverkan med föreningsliv och civilsamhälle är avgörande.

Föräldrar till barn med funktionsnedsättning bär ofta ett stort ansvar och får inte alltid det stöd de har rätt till. Föräldrar ska få vara just föräldrar – inte behöva kämpa för sitt barns rättigheter eller agera vårdare. Stödet till anhöriga ska därför stärkas, och medel avsätts i budget för detta ändamål.

Kompetens, bostäder och framtid

Kompetensförsörjning inom funktionsstöd är en utmaning. Fokus behöver fortsatt ligga på att rekrytera kompetent personal och att satsa på befintliga medarbetare genom strategisk utbildning och fortbildning. Nämnden ska i samverkan med Utbildningsnämnden säkerställa att elever som slutfört vård- och omsorgsutbildning och bedöms lämpliga erbjuds anställning inom Göteborgs Stad.

Arbetet med att bygga om och uppföra nya bostäder och lokaler ska prioriteras, så att de blir ändamålsenliga och tillgängliga. Kommunen ska kunna erbjuda anpassade bostäder till dem som behöver, med olika karaktär och grad av stöd. Ett tryggt och trivsamt hem är en förutsättning för ett gott liv. Platserna på boenden med särskild service ska därför utökas.

Nämnden ska också fortsätta arbetet med digitalisering för att öka självständigheten hos de personer som berörs. Digitala lösningar kan frigöra tid för personalen, som då kan fokusera på de insatser där mänsklig närvaro är oundgänglig.

Uppdrag

- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att i samverkan med socialnämnderna, idrott- och föreningsnämnden samt kulturnämnden förbättra möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att delta i kultur, idrott och föreningsliv. Nämnden ska också utveckla samverkan med civilsamhällesorganisationer och föreningsliv för att öka möjligheterna till meningsfulla fritidsaktiviteter.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att förbättra anhörigstödet.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att kartlägga förutsättningar för föräldrar med funktionsnedsättning att ha ett aktivt föräldraskap.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att förbättra tillgängligheten i befintliga bostäder med särskild service.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att tillsammans med nämnden för äldre, vård och omsorg utveckla arbetet med digitalisering såsom digitala hjälpmedel och välfärdsteknik.
- Nämnden för funktionsstöd får i uppdrag att i samverkan med utbildningsnämnden säkerställa att elever som slutfört en utbildning inom vård och omsorg och är lämpliga för arbetet ska erbjudas anställning hos Göteborgs Stad.

Äldre samt vård-och omsorgsnämnden

Alla människor har rätt till ett liv i frihet och möjlighet att fatta egna beslut. Många äldre är i dag friskare än tidigare generationer och lever aktiva, självständiga liv. Genom förebyggande arbete, fokus på friskhetsfaktorer och ett större utbud av boendeformer som seniorboenden och trygghetsbostäder kan fler bo kvar hemma längre. Det ska finnas möjlighet att flytta från en större bostad till en mindre och mer anpassad bostad som ger ökad trygghet och livskvalitet.

Samtidigt finns många äldre som har omfattande vård- och omsorgsbehov. För dessa personer har samhället ett särskilt ansvar att säkerställa att stödet fungerar, även i situationer där den enskilde själv har svårt att hävda sina behov eller rättigheter. Alla ska ha möjlighet till ett gott liv och en värdig ålderdom.

Politiken behöver ta hänsyn till de stora individuella skillnader som finns och värna varje människas rätt till självbestämmande i den mån det är möjligt. Att bevara både fysisk och psykisk hälsa är avgörande för livskvaliteten, men kan bli mer utmanande med stigande ålder. Många äldre upplever ofrivillig ensamhet och förlorar naturliga mötesplatser. Därför är det viktigt att det finns tillgång till aktiviteter, gemenskap och möjligheter att delta i samhället utifrån egna förutsättningar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Valfrihet och värdighet i äldreomsorgen

Nämnden ska arbeta för att alla i Göteborg ska kunna åldras med värdighet och känna trygghet. Det är viktigt att i så stor utsträckning som möjligt värna individens frihet och förmåga att fatta egna beslut. Därför är det centralt att människor har möjlighet att välja vem som tar hand om dem.

Personer som har behov av hemtjänst ska kunna välja mellan olika utförare så att de får det stöd som bäst motsvarar deras behov enligt lagen om valfrihet (LOV). Valfrihet ska även gälla vård- och omsorgsboenden, där lagen om offentlig upphandling (LOU) ska tillämpas. Det gör att göteborgarna kan välja mellan boenden i kommunal regi och boenden som drivs av privata eller idéburna aktörer. En mångfald av utförare skapar förutsättningar för olika profiler och inriktningar och stärker stadens omsorg i hela Göteborg.

Nämnden ska pröva att genomföra en reserverad upphandling för idéburna aktörer. Kommunens samverkan med externa aktörer behöver utvecklas, och ramverken för samverkan ska vara tydliga. Även kommunikationen gentemot göteborgarna ska vara transparent och enkel att förstå.

Kvalitet, trygghet och miljö

Den hemtjänst samt de vård- och omsorgsboenden som drivs av staden ska hålla hög kvalitet. Många av stadens boenden behöver få en bättre inomhus- och utomhusmiljö. Det är inte acceptabelt att äldre hindras från att komma ut på grund av byggnadernas eller utemiljöns utformning. Utomhusmiljöerna ska vara trivsamma, gröna och tillgängliga – det ska vara enkelt att ta sig ut, oavsett funktionsförmåga.

Staden bör också sträva efter hög kontinuitet inom hemtjänsten, så att vårdtagarna möter samma personal i så hög utsträckning som möjligt. Det skapar trygghet, stärker relationen och förbättrar omsorgen – både för den äldre och för personalen.

Matlust och självbestämmande

Näringsbrist är ett växande problem bland äldre. Därför är det viktigt att maten lagas i så stor utsträckning som möjligt på plats och att hänsyn tas till olika preferenser och behov. Måltiden ska vara en trevlig stund och präglas av valfrihet. Möjligheten att ta ett glas vin eller en öl till maten ska inte upphöra bara för att man flyttar in på ett boende.

Kompetens och attraktiva arbetsplatser

Bristen på personal är en av äldreomsorgens största utmaningar. Nämnden ska i samverkan med utbildningsnämnderna arbeta för att elever som slutför vård- och omsorgsutbildning erbjuds anställning inom Göteborgs Stad. Samtidigt ska möjligheten till omställning för personal inom exempelvis barnomsorg ses över, så att fler kan utbilda sig till vård- och omsorgsyrken.

Det finns också ett behov av kompetensutveckling för redan yrkesverksamma. Verksamheterna ska därför fortsätta arbeta enligt den beslutade kompetensförsörjningsplanen. Nämnderna behöver även använda personalresurser mer effektivt och planera utifrån den demografiska utvecklingen, där färre kommer behöva försörja fler. Att skapa attraktiva arbetsvillkor, minska osakliga löneskillnader och stärka arbetsmiljön är avgörande för att behålla och rekrytera personal.

Digitalisering och nya lösningar

Den administrativa bördan ska minska så att resurser kan läggas där de gör mest nytta – nära vårdtagarna. Arbetet med digitalisering ska fortsätta, både för att underlätta för de äldre och för att effektivisera arbetet och öka tryggheten. Exempelvis ska antalet digitala lås fortsätta att öka. Utvecklad välfärdsteknik, som läkemedelsautomater och digital tillsyn nattetid, ska prioriteras. Tekniken ökar självständigheten för den enskilde och frigör tid för personalen till det arbete som kräver mänsklig närvaro.

Gemenskap och liv mellan generationer

Genom samarbete med civilsamhället kan kommunen stärka arbetet mot ofrivillig ensamhet. Staden bör upplåta lokaler och förenkla för föreningar och aktörer att skapa mötesplatser – både för äldre och över generationsgränser.

Det ska även utredas hur vård- och omsorgsboenden kan samlokaliseras med förskolor för att främja generationsmöten. Lokaler i anslutning till boenden bör vara flexibla och kunna anpassas när behoven förändras över tid. Detta arbete ska ske i samverkan med Stadsfastighetsnämnden.

Uppdrag

- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att säkerställa att lagen om valfrihet inom hemtjänsten och lagen om offentlig upphandling tillämpas inom vård- och omsorgsboenden.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att utveckla utomhusmiljöerna kring äldre- och omsorgsboenden med fokus på tillgänglighet och möjlighet till rörelse.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att upplåta lokaler och på andra sätt förenkla för civilsamhället att skapa mötesplatser och sociala aktiviteter för att minska ensamhet.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att göra ett måltidslyft som ska innefatta att mer mat lagas på plats och undersöka hur den äldres preferenser kan säkerställas på ett bättre sätt.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att fortsätta att införa och utveckla arbetet med digitala hjälpmedel.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att i samverkan med utbildningsnämnden säkerställa att elever som slutfört en utbildning inom vård och omsorg garanteras anställning hos Göteborgs Stad.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att i samverkan med Stadsfastighetsnämnden utreda om fler vård- och omsorgsboenden kan samlokaliseras med förskolor. Dessa lokaler kan med fördel vara flexibla så användningsområdena kan förändras över tid beroende på den demografiska utvecklingen.

Miljö- och klimatanämnden

Göteborgs Stad har som övergripande mål att bli en ekologiskt hållbar stad till år 2030. Miljö- och klimatanämnden har en nyckelroll i att driva och samordna stadens miljö- och klimatarbete. Genom deltagandet i EU:s satsning *100 klimatneutrala och smarta städer* får Göteborgs Stad tillgång till rådgivning, nätverk och förbättrade möjligheter till finansiering för att nå målet om en ekologiskt hållbar stad till 2030. Nämnden har i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen samordna stadens miljö- och klimatarbete, bland annat genom uppföljningen av Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning inom livsmedelskontroll, miljötillsyn samt prövning och tillsyn inom alkohol- och tobaksområdet. Fokus ska vara att genomföra en effektiv tillsyn och kontroll, öka egenfinansieringsgraden samt förbättra resultaten i insiktsmätningarna – särskilt nöjd-kund-index (NKI) – inom samtliga områden.

Under 2025 blev det möjligt för företag att erbjuda gårdsförsäljning. Göteborgs Stad har dock haft alltför långa handläggningstider, trots att nämnden gett förvaltningen tydliga uppdrag. Framöver behöver nämnden arbeta än tydligare med sin tillgänglighet och ge invånare och företag den service de förtjänar.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Ett hållbart Göteborg kräver helhetsperspektiv

Göteborgarnas vardag påverkas både av globala miljö- och klimatutmaningar och av lokala frågor som luft- och vattenkvalitet. Miljöarbete kan inte bedrivas isolerat, utan måste vara en integrerad del av stadens alla beslut och verksamheter. Ett cirkulärt tänk ska prägla hela organisationen och genomsyra allt från planering till upphandling och drift. För att uppnå verklig förändring krävs fokus på de åtgärder som gör störst skillnad, snarare än de som kortsiktigt får mest uppmärksamhet. Det är viktigt att Göteborgs stad arbetar aktivt för att öka den biologiska mångfalden samt att säkerställa god vattenstatus för Göteborgs hav, sjöar och vattendrag. För detta avsätts medel i budget.

Systematik och samverkan för miljö- och klimatmålen

Miljö- och klimatanämnden har, tillsammans med kommunstyrelsen, ansvar för att implementera Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram och miljöledningssystem. Målet är att dessa ska vara fullt integrerade i stadens verksamheter. En uppföljning av miljö- och klimatprogrammet under 2025 visar att Göteborg behöver genomföra systemomställningar för att nå samtliga tre övergripande miljömål. Det kräver omfattande insatser, nya arbetssätt och fördjupad samverkan med externa aktörer. Samtidigt ses en positiv utveckling inom flera delmål. Nämnden ska nu säkerställa framdrift i arbetet och se till att Göteborg når samtliga delmål i miljö- och klimatprogrammet.

För att säkra en god livsmiljö för alla göteborgare ska nämnden fortsatt prioritera arbetet med en giftfri miljö, bättre luftkvalitet och ett systematiskt arbete kring havs- och vattenfrågor. Fokus bör ligga på de områden som har störst betydelse för människors hälsa.

Samverkan med akademi, näringsliv och medborgare är avgörande för att minska klimatutsläppen. Det krävs stärkta och konkreta insatser för att sänka utsläppen samt stöd för grön teknik och nya innovationer.

Effektiv tillsyn och bättre service

Nämndens arbete med tillsyn och kontroll ska präglas av effektivitet, rättssäkerhet och transparens. Taxor ska hållas på en rimlig nivå, och handläggningen ska effektiviseras för att minska väntetider och kostnader för företag. Genom digitalisering och dialogbaserade processer kan kontakten med Göteborgs Stad förenklas och processerna bli mer effektiva.

Miljö- och klimatnämnden ska införa debitering efter faktisk tillsyn eller kontroll och fortsätta arbetet mot osund konkurrens och livsmedelsbedrägerier. En ny taxemodell tas fram där avgiften reduceras om handläggningstiden överstiger ett visst antal veckor – ett incitament för snabbare ärendehantering. Handläggningstiden för serveringstillstånd ska minska, och införandet av den nya lagen om gårdsförsäljning under 2025–2026 ska följas noggrant. Nämnden ska säkerställa god service och snabb handläggning för de företag som ansöker om tillstånd.

Uppdrag

- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att öka självfinansieringsgraden på den taxefinansierade verksamheten utan att det leder till oskäligen taxehöjningar.
- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att förstärka dialogen och förbättra bemötandet gentemot näringslivet.
- Miljö- och klimatnämnden får i uppdrag att säkerställa framdrift i arbetet för att Göteborg ska nå samtliga delmål i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.

Inköps- och upphandlingsnämnden

Inköps- och upphandlingsnämnden har en mycket viktig roll i att förbättra Göteborgs företagsklimat och möjliggöra för små- och medelstora företag att kunna delta i upphandlingar. Stadens inköp står för en stor del av kommunens kostnader. Genom ett välfungerande upphandlingsarbete kan staden säkerställa kostnadseffektiva inköp med god kvalitet. Genom att ställa hårda men tydliga miljökrav kan stadens inköp bidra till att skapa efterfrågan på varor och tjänster som sänker klimatutsläppen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Effektiva inköp för hela staden

Varje nämnd och styrelse inom Göteborgs Stad är en egen upphandlande myndighet. Nämnden för inköp och upphandling har huvudansvar för stadens gemensamma inköpsprocess. Arbetet med kategoristyrning ska fortsätta att utvecklas och omfatta en större del av nämndens verksamhet. På sikt bidrar detta till bättre samordning och kostnadsbesparingar.

Stärkt företagsklimat och sund konkurrens

Nämnden har en särskild roll i arbetet med att förbättra företagsklimatet i Göteborg. Huvudprincipen är att staden inte ska konkurrera med näringslivet. Det är viktigt att även små och medelstora företag har möjlighet att delta i upphandlingar. De arbetsrättsliga villkoren ska följa gällande lagstiftning och svenska regelverk – kollektivavtal ska inte vara ett krav för att teckna avtal med staden.

Upphandlingarna ska fokusera på vilka mål som ska uppnås snarare än hur de ska genomföras. För att ytterligare stärka företagsklimatet får nämnden för inköp och upphandling i uppdrag att fördjupa sitt arbete inom ramen för det näringslivsstrategiska programmet och öka samverkan med Business Region Göteborg.

Hållbara och lokala livsmedel

Nämnden ska arbeta för bättre mat i stadens förskolor, skolor, äldreboenden och andra verksamheter. Det ska finnas bättre förutsättningar att köpa in närodlad, miljövänlig och svenskproducerad mat. Krav på miljö- och klimathänsyn samt djurskyddsregler som motsvarar svensk nivå ska prioriteras, och andelen ekologiska livsmedel ska öka i linje med miljö- och klimatprogrammet.

Fler små och lokala matproducenter ska ges möjlighet att leverera till stadens verksamheter. Ökad användning av färska råvaror och viltkött är ett sätt att stärka det lokala och hållbara matutbudet. Nämnden ska även följa upp hur stor andel av livsmedelskategorierna som köps in är producerade i Sverige, och införa ett tydligare totalförvars- och beredskapsperspektiv i alla inköp, särskilt inom livsmedelsområdet.

Klimatsmarta och cirkulära inköp

Göteborg ska bli en fossilfri stad. Nämnden ska därför ställa tydliga och relevanta miljökrav samt bidra till att stadens verksamheter ställer om till en cirkulär ekonomi. Ett livscykelperspektiv på inköpta varor ska tillämpas i högre grad.

En miljöspendanalys används för att beräkna utsläppen från stadens inköp, och en ny vägledning har tagits fram för att öka de cirkulära inköpen. Enligt den senaste analysen

minskar utsläppen inte i den takt som krävs för att uppfylla miljö- och klimatprogrammets mål. Nämnden får därför i uppdrag att utveckla en modell som skapar incitament för förvaltningarna att välja återbruk framför nyinköp.

En särskild satsning på 2 miljoner kronor görs för att minska klimatavtrycket vid större byggprojekt genom ökat återbruk och inköp av material med lägre koldioxidpåverkan. Satsningen är en del av nämndens arbete för mer cirkulära och klimatsmarta inköp.

Utvecklade och innovativa logistik- och mobilitetslösningar ska användas för att minska lokala utsläpp och belastningen på vägnätet i centrala Göteborg. För att säkerställa sund konkurrens och efterlevnad av stadens krav får nämnden även i uppdrag att genomföra kontroller inom riskbranscher, i nära dialog med stadens förvaltningar och bolag.

Beredskap och försörjningssäkerhet

Inköps- och upphandlingsnämnden har ett särskilt ansvar som resursfunktion i händelse av kris eller krig, med det uttalade ansvaret för stadens inköp. Detta arbete ska fortsätta och stärkas ytterligare under 2026.

Uppdrag

- Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att fortsätta kategoriarbetet inom kategorin livsmedel så att inköp av livsmedel har höga miljökrav och sker utifrån svenska djurskyddsregler samt sker på ett sätt som stärker leveranser från mindre och lokala leverantörer.
- Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att stärka sitt arbete med det näringslivsstrategiska programmet.
- Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att samordna och utföra kontroller inom riskbranscher.
- Nämnden får i uppdrag att ta fram en modell med stärkta ekonomiska incitament för verksamheterna att välja återbruk.
- Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att utveckla arbetssätt för ökat återbruk och inköp av material med lägre CO₂-avtryck i större byggprojekt.
- Nämnden för inköp och upphandling får i uppdrag att stärka arbetet med beredskap. För detta avsätts medel i budget.

Kretslopp och vattennämnden

Göteborgs närhet till vatten är en enorm tillgång, men klimatförändringarna gör staden sårbar för exempelvis havsnivåhöjningar och ökade skyfall. Det är därför viktigt att kretslopp- och vattennämnden kommer in i ett tidigt planeringsskede för att säkerställa att nämndens perspektiv tas med i stadsplaneringen. Göteborgs vatten- och avloppsnät är föråldrat, vilket gör reinvesteringar nödvändiga. Göteborgs Stads utbyggnadsplaner riskerar att öka kostnaderna ytterligare om inte expansionen genomförs på ett smart och effektivt sätt.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Rent vatten och hållbar avloppshantering

Kretslopp- och vattennämnden ansvarar för att säkra rent dricksvatten nu och i framtiden, samtidigt som nämndens arbete bidrar till levande hav, sjöar och vattendrag genom en säker avloppshantering. Nämnden ska fullfölja sina åtaganden enligt reglementet, där det framgår att nämnden ansvarar för det kommunala uppdraget inom VA- och avfallsområdena, vilka huvudsakligen regleras i lagen om allmänna vattentjänster samt miljöbalken och dess förordningar. I en alltmer osäker omvärld har nämnden ett särskilt ansvar att stärka sin beredskap och säkerställa att uppdraget kan fullgöras i alla lägen.

Kretslopp- och vattennämnden har en viktig roll i den samordnade stadsutvecklingen. Nämnden ska säkerställa att stadens grönområden används som en tillgång för hantering av dagvatten och skyfall i enlighet med Göteborgs Stads klimatanpassningsplan 2024–2026. Den ska vara en aktiv part i stadsutvecklingsprojekt och fortsätta arbetet med VA-utbyggnad enligt Vattentjänstplanen 2024–2027.

Minskade avfallsmängder och ökad återvinning

Även om det för många är en självklarhet att sortera och återvinna hushållsavfall behöver både individer, företag och staden höja ambitionerna för att nå ett cirkulärt samhälle. Den regionala och lokala avfallsplanen 2021–2030 ska efterlevas, och nämnden ska aktivt arbeta för att minska avfallsmängderna med minst 30 procent per invånare genom de styrmedel som står till förfogande.

Arbetet med en ny kretsloppspark i Högsbo ska färdigställas, och fler göteborgare ska kunna sortera sitt avfall utan att behöva bil. Stora mängder skräp flyter årligen iland längs kusten – därför ska nämnden inrätta en marin återvinningscentral eller på annat sätt säkerställa insamlingen av marint avfall, exempelvis genom att möjliggöra inlämning av marint skräp direkt i Göteborgs stads hamnar.

Från och med den 1 januari 2024 har Göteborgs Stad ansvar för källsortering av förpackningar. Nämnden inför därför flerfackskärl för hemsortering i hela staden, där samtliga hushåll ska omfattas senast 2027. Utöver detta behöver nämnden utreda hur nuvarande återvinningsstationer ska utvecklas i samband med kommunens nya ansvar.

Nämnden ska även påbörja införandet av obligatorisk hämtning av matavfall för flerbostadshus och verksamheter. Med utbyggd hushållsnära insamling kommer färre återvinningsstationer att behövas, vilket ger möjlighet att förbättra de som finns. Ett sätt att förenkla för göteborgarna är att tillåta fler typer av avfall, såsom grov- eller elektronikavfall,

att lämnas vid stationerna. Nämnden får därför i uppdrag att utreda hur "utökade ÅVS:er" kan utformas för att minska nedskräpning och förenkla sorteringen.

Samverkan för en hållbar stad

I och med den nya organisationen för stadsutveckling är det viktigt att nämnden aktivt samverkar i strategiska frågor med stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden, särskilt i frågor som rör utbyggnadsplanering och exploateringsekonomi. Det är också viktigt att samarbeta med andra nämnder vid stadsmiljöåtgärder, till exempel vid grävning i gata eller plantering av träd.

Energi, ekonomi och effektivitet

Kretslopp- och vattennämnden har möjlighet att producera förnybar energi. En solenergiplan togs fram 2023 som en del i arbetet för att nå målet om klimatavtryck nära noll 2030. Nämnden ska producera minst 3 GWh el senast 2030 och samtidigt minska sin energianvändning med 25 procent till samma år.

Nämnden har också ett särskilt ansvar att skapa förutsägbarhet och transparens i taxe- och avgiftsnivåer gentemot invånare och brukare. Detta ställer höga krav på ekonomistyrningen. Investeringsnivån är hög och omfattar stora förnyelser av befintliga anläggningar, vilket leder till ökade kostnader för taxekollektivet. För att dämpa avgiftshöjningarna ska nämnden arbeta aktivt med effektiviseringar och kostnadsminskningar i sin verksamhet.

Uppdrag

- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att starta en marin återvinningscentral i Göteborg.
- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att utreda hur "utökade ÅVS:er" ska utformas.
- Kretslopp- och vattennämnden får i uppdrag att intensifiera arbetet att producera mer förnybar energi samt att minska sin energianvändning i enlighet med satta mål.

Arkivnämnden

Arkivnämnden är en gemensam arkivmyndighet för både Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Arkivnämndens uppdrag är att säkerställa att Göteborgs Stad lever upp till arkiv- och offentlighetslagstiftningens krav på hanteringen av allmänna handlingar. Nämnden ansvarar även för lagringen av digital information som ska bevaras för framtiden. Under 2025 ska arbetet med att effektivisera dessa processer fortsätta.

Eftersom nämnden är gemensam med Västra Götalandsregionen behöver årliga budgetavstämningar mellan huvudmännen genomföras. Göteborgs Stad kan inte ensidigt besluta om verksamhetens inriktning eller ambitionsnivå, vilket gör dessa avstämningar avgörande för en god styrning och tydlig ansvarsfördelning.

Nämnden har dessutom till uppgift att utöva tillsyn över arkivvården hos stadens nämnder, stiftelser och styrelser. Den ska förvara, vårda och tillgängliggöra arkiv som levererats till arkivmyndigheten samt utfärda anvisningar och rutiner för myndigheternas arkiv- och informationshantering. Arbetet med att utveckla dessa funktioner ska fortsätta enligt plan.

Nämnden för intraservice

Nämnden för Intraservice spelar en central roll för Göteborgs Stad och riktar sig till stadens egna verksamheter. Nämndens arbete är avgörande för att övriga nämnder ska kunna utföra sina uppdrag och erbjuda service till stadens invånare.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Nämnden för Intraservice levererar interna tjänster till stadens verksamheter, främst inom områden som IT, välfärd, utbildning och HR. Intraservice ansvarar bland annat för support, drift och utveckling av stadens gemensamma system.

Digitalisering är en av nämndens främsta prioriteringar och en förutsättning för att det kommunala uppdraget ska fungera effektivt på lång sikt. Arbetet behöver bedrivas i nära samverkan med andra nämnder och kommunala bolag. Möjligheten att automatisera fler processer och den snabba utvecklingen av AI påverkar redan nu hur arbetet organiseras, och nämnden ska fortsätta att driva dessa frågor på ett strategiskt plan.

En mer digitaliserad välfärd ställer samtidigt högre krav på informationssäkerhet. Nämnden ska därför aktivt arbeta för att säkerställa att känsliga uppgifter skyddas och inte når obehöriga eller tredje part.

Uppdrag

- Nämnden för intraservice får i uppdrag att säkerställa hög informationssäkerhet så att känsliga uppgifter inte når tredje part.

Valnämnden

Alla röstberättigade ska ha möjlighet att utöva sin rösträtt. Ändringar i vallagen, ny teknik och demografiska förändringar, som en växande och åldrande befolkning, medför ökade krav på valnämndens uppdrag.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Valnämnden fungerar som Göteborgs lokala valmyndighet och ansvarar för att organisera och genomföra samtliga val i kommunen. Inför valet 2026 ska valnämnden säkerställa att ändamålsenliga lokaler finns tillgängliga och att väljarna får tillgång till relevant och tydlig information. Arbetet bör utvecklas vidare utifrån erfarenheterna från riksdagsvalet 2022 och valet till Europaparlamentet 2024.

Att förbättra tillgängligheten till vallokaler är av stor betydelse. Samtliga nämnder och styrelser ansvarar för att deras lokaler är tillgängliga. Göteborgs Stads Parkering AB ska säkerställa att röstmottagare som behöver använda bil för att transportera röster på valdagen ges möjlighet till detta genom särskilda parkeringstillstånd.

Valnämnden ska dessutom analysera utfallet av det senaste riksdagsvalet med hänsyn till ändringar i vallagen och fortlöpande bedöma vilka åtgärder som krävs för att främja ett högt valdeltagande i hela Göteborg.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndare är en obligatorisk verksamhet och finns i alla Sveriges kommuner. Detta för att säkerställa att de som behöver en god man eller förvaltare får tillgång till det.

Kommunfullmäktiges inriktning för nämnden

Överförmyndarnämnden har ansvar för att utföra de uppgifter som följer av lagar och föreskrifter. Syftet är att huvudmannen – den person som har en god man eller förvaltare – ska skyddas från att drabbas negativt. Intentionen är att dessa personer ska få ett starkare stöd och en ökad livskvalitet.

Nämndens huvudsakliga uppgifter är att ansvara för gode män och förvaltare, utöva tillsyn över förmyndare, gode män och förvaltare samt sköta kontakten med tingsrätten. Nämnden ska stödja arbetet och säkerställa att insatserna utförs på ett rättssäkert, effektivt och ändamålsenligt sätt.

Under de senaste åren har trycket ökat, och allt fler har behov av en god man eller förvaltare. Detta ställer höga krav på nämnden, som behöver fortsätta rekrytera fler personer till uppdragen och ge dem goda förutsättningar att utföra sina uppgifter på ett professionellt sätt.

Stadshus AB

Göteborgs Stadshus AB ska utöva en aktiv ägarstyrning av bolagen i koncernen. Som moderbolag för alla kommunalägda bolag har Stadshus AB ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå. Göteborgs Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag samt ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen i samverkan med berörda styrelser.

Kommunfullmäktiges inriktning

Ägarstyrning, finansiell samordning och ägarstöd är tre av Göteborgs Stadshus AB:s mest centrala uppgifter. Bolaget har haft i uppdrag att förbereda och genomföra försäljning av hela eller delar av bolag samt mark- och fastighetsinnehav inom koncernen. Uppdraget har förtydligats genom att försäljningar ska ske med hänsyn till kraven på utdelning och koncernbidrag. Det är viktigt att detta arbete fortsätter och att behovet av ägande regelbundet provas för att bedöma om det är fortsatt ändamålsenligt.

Göteborgs Stadshus AB ska även fortsatt ha målet att uppnå en hållbar utdelning utan lånefinansiering.

Även om Västra Götalandsregionen är ansvarig för kollektivtrafiken äger och driver Göteborgs Stad delar av trafiken inom stadens gränser. På sikt bör all kollektivtrafik – inklusive Göteborgs Kollektivtrafik AB och Göteborgs Spårvägar – föras över till regionens ansvar.

Stadshuskoncernen står inför omfattande investeringar, inte minst för att möta klimatomställningens krav. Göteborgs Stadshus AB har där en nyckelroll i stadens omställningsarbete och behöver involveras nära i det fortsatta arbetet.

Liseberg bör på sikt omvandlas till en stiftelse. En sådan förändring skulle skydda verksamheten från politiska utspel och ideologiska svängningar samt säkerställa att nöjesparken bevaras för framtida generationer. Ett första steg i processen är att utreda förutsättningarna för att omvandla Liseberg till stiftelseform.

Nedan följer den politiska inriktningen för respektive bolagskluster inom Stadshus AB, med undantag för de regionala bolagen som har fler ägare än Göteborgs Stad.

Uppdrag

- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att återkommande se över möjligheten att genomföra försäljning av hela eller delar av bolag samt mark- och fastighetsinnehav inom koncernen.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att göra om Liseberg till en stiftelse.

Kluster - Bostäder

Bostadsbristen i Göteborg är stor samtidigt som ränteläget inneburit en vikande bostadsproduktion på marknaden med kraftigt ökade kostnader. Förvaltnings AB Framtiden (Framtiden) har för närvarande stora utmaningar att kombinera affärsnytta med den samhällsnytta och boendenyttan bolaget behöver lyckas med. Bolaget har, mot bakgrund av konjunkturläget, pausat flera planerade nyinvesteringar men är fortsatt en viktig aktör i stadens arbete med att vända utvecklingen i utsatta områden.

Kommunfullmäktiges inriktning

Stadskvalitet och värdeskapande utveckling

Framtidenkoncernen har tidigare fokuserat på kostnadseffektiva hyresrätter genom prefabricerade bygglösningar. Bolaget har nu tagit ett brett omtag med tydligare fokus på stadskvalitet i de områden där koncernen verkar. Arbetet ska präglas av effektiva processer och prioriteringar av kvalitativa, attraktiva projekt som förenar affärsmässighet med social hållbarhet.

Bolaget har tagit fram koncepthus – ett för kvartersstad och ett för småhus – för att minska byggkostnader samtidigt som hög arkitektonisk kvalitet bibehålls. Arbetet ska nu utökas till att även omfatta trädgårdsstadskonceptet genom utvecklingen av koncepthuset *Trädgårdsstad*.

Framtiden ska planera enligt sitt pågående arbete *Värdeskapande stadsutveckling*, särskilt i stadens utsatta områden, men också i linje med *Göteborgs Utvidgade Innerstad*. För att vända utvecklingen i utsatta områden krävs attraktiva förorter där människor vill bo kvar. Det innebär att bygga tätt, tillgängligt och med tillgång till rekreation och urbana verksamheter, samt att blanda småhus och flerbostadshus i finmaskiga gatustrukturer.

Långsiktighet och social hållbarhet

Stadsutvecklingen ska vara långsiktig och bidra till ökad attraktivitet, högre markvärden och större incitament för privata aktörer att investera. Enligt *Värdeskapande stadsutveckling* bör staden ta fram strukturplaner för utsatta områden för att skapa en tydlig vision för deras framtida utformning. På så sätt undviks att viktiga stråk byggs bort. Arbetet i Biskopsgården, där området omvandlas till trädgårdsstad, är ett exempel på detta.

I strategiskt viktiga lägen ska bolaget kunna riva delar av det äldre beståndet när det krävs för att skapa mer attraktiva bostadsområden. Detta ska ske i dialog med de boende, i liten skala till att börja med och främst i bestånd från miljonprogramsåren. Alla berörda hyresgäster ska erbjudas likvärdiga eller bättre bostäder. Hammarkullen ska prioriteras som nästa fokusområde.

Nya bostadsformer och breddat ägande

Framtiden ska fungera som ankarbyggherre i områden där exploateringsekonomi är svag och på så sätt möjliggöra för privata aktörer att investera. Bolaget kan säkra planprocessens genomförande och senare markanvisa till andra aktörer, vilket bidrar till en större mångfald. Produktionsmålet justeras till 500–1000 nya bostäder per år, hälften bostads- eller äganderätter och hälften hyresrätter, varav minst en tredjedelsmåhus.

I utsatta områden ska fokus ligga på småhus, radhus, bostadsrätter och ägarlägenheter. Inga nya hyresrätter ska planeras där, och redan planerade projekt ska om möjligt konverteras till andra boendeformer. Undantag kan göras om projektet tydligt bidrar till social hållbarhet, till exempel genom studentbostäder eller hyresradhus.

Bolaget behöver stärka Egnahemsbolagets roll för att skala upp byggandet och undvika konkurrens med privata aktörer. Egnahemsbolaget ska främst bygga där marknaden inte gör det och utveckla modeller som hyrköp för att underlätta ägande i områden med lägre betalningsförmåga.

Trygghetsarbete och lokal närvaro

Framtiden ska fortsätta vända utvecklingen i utsatta områden genom åtgärder inom *superförvaltning* och samarbete med andra fastighetsägare inom ramen för BID-samverkan. Bolaget ska arbeta mer trygghetsfrämjande enligt Gårdstensmodellen och se över sin bolagsstruktur för att möjliggöra ett mer geografiskt arbetssätt.

Bolaget har i dag över 400 anställda fördelade på sex huvudkontor – samtliga lokaliserade utanför utvecklingsområdena. För att stärka närvaron bör huvudkontoren flytta till de delar av staden där bolaget har flest hyresgäster. Bostadsbolaget bör etablera sitt huvudkontor i Biskopsgården, Poseidon i Nordost och Familjebostäder i Bergsjön eller Tynnered. Framtidskoncernens huvudkontor kan samlokaliseras med något av dessa. En utredning ska genomföras för att planera flytten.

Ekonomisk hållbarhet och energieffektivisering

Framtiden har i dag ekonomiska utmaningar med låg självfinansieringsgrad och sjunkande soliditet. Bolaget behöver därför tydligare fokusera på affärsnytta och låta nyproduktionsinvesteringar finansieras genom eget kassaflöde. Produktionsmålen ska anpassas till en nivå som är ekonomiskt hållbar.

Bolaget ska driva en långsiktigt hållbar linje i hyresförhandlingarna och minska riskerna genom ökad samverkan med privata investerare. Nya byggrätter ska inte längre förvärfvas – fokus ska ligga på projekt på egen mark eller via markanvisning. Byggrätterna i Karlastaden bör säljas när marknadsläget tillåter.

Framtiden ska samtidigt intensifiera arbetet med energieffektivisering med målet att minska energiförbrukningen med 30 procent till 2030.

Uppdrag

- Framtiden får i uppdrag att revidera sina strategiska dokument så att Värdeskapande stadsutveckling och Göteborgs Utvidgade Innerstad blir vägledande i bolagets verksamhet.
- Framtiden får i uppdrag att arbeta fram ett koncepthus för småhus i trädgårdsstad.
- Framtiden får i uppdrag att föreslå en ny bolagsstruktur som möjliggör att fler av dotterbolagen kan arbeta mer geografiskt och i enlighet med Gårdstensmodellen.
- Framtiden får i uppdrag att utreda mindre rivningar av äldre bestånd i syfte att skapa utrymme för attraktivare stadsutveckling. Samtliga berörda hyresgäster ska erbjudas likvärdiga eller bättre bostäder.

- Framtiden får i uppdrag att, i samverkan med Exploateringsförvaltningen, vara ankarbygggherre i de utsatta områden där det finns ett behov att stärka förutsättningarna för även andra aktörer att investera.
- Framtiden får i uppdrag att påbörja planeringen av nya huvudkontor i utvecklingsområden med inriktningen Bostadsbolaget i Biskopsgården, Poseidon i Nordost, Familjebostäder i Bergsjön/Tynnered samt att flytta koncernhuvudkontoret till något av dessa.
- Framtiden får i uppdrag att stoppa arbetet med att förvärva byggrätter och istället fokusera på projekt på egen mark och genom markanvisningar.
- Framtiden får i uppdrag att sälja samtliga byggrätter i Karlastaden när det är ekonomisk möjligt.

Kluster – Energi

Klimatförändringarna och den gröna omställningen ställer ökade krav på effektiv styrning. Effektbehovet i Göteborg kommer att öka med minst 75 procent på mindre än tio år. Det kräver utbyggda stam- och regionnät till staden, mer lokal produktion av el i kombination med att elen används smartare. Därför ska bolaget bland annat satsa på olika flexibilitetstjänster samt fortsätta utveckla arbetet med att främja ny elproduktion. Att i närtid komma vidare med planerna på havsbaserad vindkraft är avgörande.

Kommunfullmäktiges inriktning

En central aktör i klimatomställningen

För att nå målen i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram har Göteborg Energi AB en avgörande roll. Arbetet med fossilfri fjärrvärme, omställningen av kraftvärmeverken och uppskalningen av fjärrkyla är centrala delar. Bolaget ska särskilt beakta näringslivets behov och säkerställa tillgången till energi för framtida industrietableringar, elektrifiering av befintlig industri samt hamnens och sjöfartens omställning. I nära samverkan med de nya stadsutvecklingsnämnderna ska bolaget säkerställa att utbyggnaden och underhållet av el- och fjärrvärmeinfrastrukturen sker samordnat och kostnadseffektivt.

Hållbara investeringar och ekonomisk balans

Fjärrvärmeverksamheten står inför stora investeringsbehov, både i produktion och distribution. Samtidigt har Göteborg Energi i dag svårt att nå avkastningskraven för fjärrvärme och fjärrkyla. Bolaget behöver hantera målkonflikten mellan nödvändiga investeringar, risknivå, konkurrenskraftiga priser och avkastningskrav. Enligt bolagets analys är det inte möjligt att nå dagens avkastningskrav utan ökad riskexponering eller förlorad konkurrenskraft. Därför behöver bolaget i högre grad samverka med näringslivet för att samfinansiera energiproduktionsinvesteringar, medan distributionsinfrastrukturen även fortsättningsvis bör förbli inom koncernen.

Grön teknik och smarta lösningar

Göteborg Energi ska ligga i framkant i användningen av ny grön teknik och underlätta för mindre producenter att ansluta sig till elnätet. Bolaget ska vara marknadsledande i villkoren för mikroproducenter och därigenom bidra till ökad solenergiproduktion i Göteborg. Genom samverkan med forskning och näringsliv ska bolaget bidra till att utveckla Göteborg till en

smart stad med moderna, resurseffektiva lösningar. Förbättrad laststyrning av el- och fjärrvärmedistributionen ska minska utsläppen och motverka kapacitetsproblem.

Bolagets gröna investeringar behöver samtidigt kombineras med satsningar som stärker beredskapen för yttre hot och det osäkra säkerhetspolitiska läget. Investeringen i nya gasturbiner är ett exempel på en åtgärd som stärker stadens robusthet och försörjningstrygghet.

Energieffektivisering och elektrifiering

Göteborg Energi ska öka andelen timprisavtal för el- och fjärrvärmekunder för att bidra till en mer hållbar energiförbrukning och minska finansiella risker, något som blev tydligt när elpriserna steg kraftigt under de senaste åren.

Bolaget ska kraftfullt bygga ut stadens publika laddinfrastruktur inom ramen för elektrifieringsstrategin och i nära samverkan med Parkeringsbolaget och Stadsmiljönämnden. Arbetet med pilotprojektet kring Vehicle-to-Grid-teknik, som utvecklas tillsammans med AB Framtiden, akademien och näringslivet, ska fortsätta under 2025.

Uppdrag

- Göteborg Energi AB får i uppdrag att tillsammans med de nya stadsutvecklingsnämnderna tillse för att utbyggnad och underhåll av el- och fjärrvärmeinfrastruktur sker samordnat och kostnadseffektivt.
- Göteborg Energi AB får i uppdrag att hitta samfinansiering från näringslivet för kommande produktionsinvesteringar i syfte att minska de finansiella riskerna.
- Göteborg Energi AB får i uppdrag att uppnå bolagets och stadens miljö- och klimatmål. Bolaget ska särskilt satsa på kostnadseffektiva åtgärder såsom energieffektiviseringar och smart laststyrning av el och fjärrvärme.
- Göteborg Energi AB får i uppdrag att förbättra villkoren och tillse att de är konkurrenskraftiga för mikroproducenter av solenergi.
- Göteborg Energi AB får i uppdrag att öka andelen timprisavtal för el och fjärrvärme.

Kluster - Hamnen

Konkurrensen bland Europas hamnar ökar. Göteborgs hamn spelar en mycket viktig roll för svenskt näringsliv och för Göteborg som godsnav i Skandinavien. För att hamnen ska fortsätta ha den rollen krävs stora investeringar kommande år. För att klara stadens och Sveriges klimatmål har hamnen ytterligare en mycket viktig roll. Två exempel på stora satsningar är en produktionsanläggning på hamnområdet för vätgas och investeringar i havsbaserad vindkraft i Västerhavet.

Kommunfullmäktiges inriktning

Ett hållbart och konkurrenskraftigt godsnav

Göteborgs Hamn ska vara ett starkt, effektivt och hållbart skandinaviskt godsnav. För att behålla sin ledande roll i den internationella konkurrensen behöver hamnen fortsätta investera i nödvändig infrastruktur och fördjupning av farleden. Samtidigt ska fler hållbara transporter möjliggöras, både till havs och på land.

Klimatomställning i samverkan

Hamnen har en nyckelroll i klimatomställningen med målet att minska utsläppen med 70 procent till 2030. Trots tidigare framsteg ökade utsläppen under 2024, främst till följd av fler anlöp av fartyg, ökade vägtransporter och sänkt reduktionsplikt. För att nå målet krävs en snabbare minskningstakt, särskilt inom vägtrafiken. Fokus ska ligga på elektrifiering av tunga fordon och en större andel godstransporter på järnväg.

Säkerhet och beredskap

Som Skandinavien största hamn är Göteborgs Hamn en viktig del av Sveriges totalförsvarsförmåga. Mot bakgrund av det förändrade säkerhetspolitiska läget ska beredskapen stärkas i alla delar av verksamheten. Samverkan med Försvarsmakten och andra myndigheter ska utvecklas för att säkerställa robusthet och motståndskraft.

Grön energi och framtidens transporter

Göteborgs Hamn ska bidra till en gemensam infrastruktur för transport av infångad koldioxid och utveckla tillgången till fossilfria drivmedel för tunga fordon. Fler transporter ska ske på järnväg, och bolaget ska aktivt verka för statliga investeringar i dubbelspår på hamnbanan i samverkan med Stadsbyggnadsnämnden.

Hamnens elbehov ökar i takt med elektrifieringen av fartyg, vätgasproduktion och ny laddinfrastruktur. För att säkra tillgången till grön el fortsätter bolaget att investera i havsbaserad vindkraft och elektrifiering av den egna verksamheten.

Uppdrag

- Göteborgs Hamn ska intensifiera miljö- och klimatarbetet genom Tranzero Initiative i samverkan med näringslivet.
- Göteborgs Hamn ska verka för en gemensam infrastruktur för transport av infångad koldioxid som utvinns via CCS-teknik.
- Göteborgs Hamn ska aktivt bedriva ett påverkansarbete mot staten för nödvändiga investeringar i dubbelspår av hamnbanan.

Kluster – Interna bolag

De interna bolagen är helägda av Göteborgs Stadshus AB där alla har en i huvudsak specialist- och stödjande funktion för hela Göteborgs Stad. Försäkrings AB Göta Lejon (Göta Lejon) är stadens interna försäkringsbolag, med fokus på tillgångar och verksamheter. Göteborgs Stads Leasing AB (GSL) levererar fordon och transportlösningar för Göteborgs Stad samt hanterar operationella och finansiella lösningar/ leasing för stadens förvaltningar och bolag.

Kommunfullmäktiges inriktning

De interna bolagen ska leverera hög service till stadens övriga verksamheter för att skapa nytta för göteborgarna. I stadens miljö- och klimatprogram är GSL samordningsansvarig för stadens arbete med utökad cirkulär ekonomi. Bolaget har också i uppdrag att se till att det behov som Göteborgs Stad har av miljösmarta fordon och transporter uppfylls. Göta Lejon ska erbjuda försäkringslösningar som gynnar hela staden, minskar stadens risker och ansvara för en effektiv skadehantering. Bolaget ska ha hög kompetens och se till att stadens verksamheter får en god service.

Kluster - Kollektivtrafik

Det är Västra Götalandsregionen som är huvudman för kollektivtrafiken i Västra Götaland inklusive Göteborgs Stad. Göteborgs Stads kollektivtrafik AB är dock ett kommunalägt bolag. En viktig utmaning för bolaget är att åtgärda den förarbrist som finns inom spårvagnstrafiken i Göteborg.

Kommunfullmäktiges inriktning

En väl fungerande kollektivtrafik är av stor vikt för att skapa en effektiv attraktiv samt en hållbar och nära stad. För att det ska vara möjligt ska bolagsklustret arbeta med att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan utifrån de lagar, regler och krav som verksamheten regleras av samt utifrån Miljö- och klimatprogrammet. I klustret ingår även Göteborgs spårvägar som ansvarar för spårvagnstrafiken i staden.

Kluster – Kommunal bostadsförmedling

Idag finns det stora svårigheter för många grupper att komma in på bostadsmarknaden, exempelvis för unga och nyanlända. En fungerande hyresmarknad är viktig för hela staden, både för människors möjlighet att få en fast bostad och näringslivets möjlighet att rekrytera arbetskraft.

Kommunfullmäktiges inriktning

Boplats Göteborg AB är en kommunal bostadsförmedling. Bolaget ska bidra till att säkerställa en effektiv, icke diskriminerande och jämlik hyresmarknad, främja bostadsförsörjningen samt verka för att underlätta inträdet på bostadsmarknaden i Göteborg.

Uppdrag

- Boplats får i uppdrag att stärka sitt arbete med att underlätta för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden och aktivt marknadsföra möjligheten för fastighetsägare att annonsera studentlägenheter.
- Boplats får i uppdrag att aktivt informera om privata bostadssajter i Göteborg och möjligheten att registrera sig hos dem.
- Boplats får i uppdrag att aktivt informera om Framtidens hyrköpsmodell.

Kluster - Lokaler

I en växande stad är tillgången till ändamålsenliga lokaler för kommunal service, näringsliv och föreningar en stor utmaning. Som ett resultat av klimat- och energikris behöver stadens energieffektivisering påskyndas. Higab AB har en viktig roll i att tillhandahålla bra och klimatsmarta lokaler som bidrar till en levande stad

Kommunfullmäktiges inriktning

Higab AB ska tillgodose stadens behov av specialfastigheter och andra strategiska fastigheter som är viktiga för stadens utveckling, särskilt där behovet inte kan tillgodoses på den ordinarie fastighetsmarknaden. Bolaget har ett särskilt ansvar för att bevara kulturhistoriskt värdefulla byggnader och ska även tillhandahålla lokaler för föreningsliv, kulturverksamhet och mindre företag. Higab ska främja verksamheter som bidrar till levande bostadsområden och därigenom stärka stadslivet.

Bolaget ska värna stadens, näringslivets samt förenings- och kulturlivets behov och arbeta för hög trygghet i sina fastigheter. Alla lokaler ska vara fria från kriminell verksamhet. Higab får i uppdrag att tillsammans med andra fastighetsägare starta ett kulturinriktat Business Improvement District (BID), där fastighetsägare gemensamt delfinansierar lokalkostnader för kulturverksamheter i området.

Energieffektiva renoveringar ska genomföras skyndsamt, med hänsyn till både kulturmiljö och livscykelperspektiv. Bolaget ska också driva på för en snabb utbyggnad av solceller där det är tekniskt och arkitektoniskt lämpligt.

Parkeringsbolaget, som är ett dotterbolag till Higab, ska under 2025 fokusera på att genomföra den nya parkeringspolicyn och säkerställa att verksamheten ligger i linje med stadens mål för miljö, klimat och trafik. Efter den höga utdelning som beslutades i föregående budget fick Parkeringsbolaget stå för en stor del av finansieringen, vilket riskerar att kräva lån från stadens koncernbank. För att undvika detta framöver behöver bolaget stärka sin finansiella ställning genom att öka affärsnyttan, i samklang med stadens klimat- och trafikmål.

I den nuvarande hyresmodellen saknas tillräckliga incitament för att hålla nere hyrorna, samtidigt som hyresgästerna har begränsade möjligheter att påverka kostnaderna. Higab får därför i uppdrag att föreslå förändringar i modellen som stärker bolagets incitament att hålla nere hyreskostnaderna.

Uppdrag

- Higab får i uppdrag att skyndsamt genomföra energieffektiviseringar samtidigt som kulturmiljö och livscykelperspektiv på renoveringar beaktas. Solceller ska byggas ut snabbt på de byggnader där det är lämpligt.
- Higab får i uppdrag att tillsammans med lämpliga fastighetsägare starta upp ett kultur-BID (Business Improvement District).
- Parkeringsbolaget får i uppdrag att skyndsamt implementera stadens nya parkeringspolicy i sin verksamhet.
- Higab får i uppdrag att föreslå förändringar i hyresmodellen som stärker bolagets egna incitament att hålla nere hyreskostnaderna.

Kluster - Näringsliv

Näringslivet i Göteborg har under flera år haft det tufft. En utdragen lågkonjunktur, en orolig omvärld samt handelshinder och ökade tullar mellan Europa, Kina och USA har skapat stora utmaningar för många företag i Göteborg och Västra Götaland. Trots detta håller göteborgsregionen en hög tillväxttakt och är fortsatt en av landets mest dynamiska och attraktiva näringslivsregioner. Samtidigt finns det möjligheter för fler företag att stärka sina positioner inom hållbart företagande, industriell samverkan, kompetensförsörjning och omställningsarbete i flera nyckelbranscher.

Business Region Göteborgs arbete de kommande åren kommer i hög grad att handla om grön omställning och nya jobb. Arbetet med att nå klimatmålen ska fortsätta och vara ett prioriterat område för klustret. Det rådande ekonomiska läget ställer också högre krav på arbetet för ett bättre företagsklimat – att skapa goda förutsättningar för att driva, starta och utveckla företag. Om inte det lyckas riskerar intäkterna till välfärden att snabbt minska.

Kommunfullmäktiges inriktning för klustret

Business Region Göteborg (BRG) ansvarar för Göteborgsregionens näringslivsutveckling. Genom samarbete med näringsliv, akademi, civilsamhälle och kringliggande kommuner ska BRG bidra till fler arbetstillfällen och en hållbar tillväxt. Göteborg ska sträva efter ett företagsklimat i världsklass där både små och stora företag vill etablera sig. Särskilt viktigt är att det blir enklare för små och medelstora företag att starta och växa i Göteborg.

Staden har goda förutsättningar att främja start-ups och behöver aktivt arbeta för att säkra företagens tillgång till riskkapital och inkubatorsverksamhet. Med ett starkt företagsklimat skapas en miljö där företag kan utvecklas, skapa arbetstillfällen och bidra till välfärden – en förutsättning för att näringslivet fortsatt ska välja Göteborg och hela regionen.

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program är vägledande för att skapa bättre förutsättningar för företagande, liksom RUS2030 som identifierar viktiga prioriteringar. Kampen om kompetensen hårdnar, vilket ställer ökade krav på att utbilda, behålla och attrahera rätt kompetens – både nationellt och internationellt. Digitalisering och elektrifiering kräver dessutom omfattande kompetensomställningar i befintliga verksamheter. BRG ska bidra till att utbildningssystemet bättre matchar näringslivets behov, särskilt inom yrkes- och vuxenutbildningar och med fokus på bristyrken. Här behöver bolaget fokusera för att nå målet om 120 000 nya jobb till 2035.

Ett återkommande problem som lyfts av näringslivet är bristen på industrimark. Staden har påbörjat ett arbete för att säkerställa tillräckliga volymer och göra näringslivets behov till en central del i stadsplaneringen. Samtidigt behöver förutsättningarna för de gröna näringarna förbättras betydligt, bland annat genom ökad försäljning av jordbruksmark och tillskapande av nya arealer.

Elektrifieringsfrågan ska fortsatt vara prioriterad och BRG:s samordnande uppdrag inom området ska fortsätta. Bolaget ska, tillsammans med andra aktörer inom staden, arbeta för att stärka elnätskapaciteten. Göteborg är utsett till en av 100 europeiska städer inom EU-initiativet *Net Zero Cities* – en utmaning som kräver nära samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv och akademi.

För att öka förståelsen och dialogen mellan politik och näringsliv behöver fler branschspecifika mötesplatser etableras. Genom samarbete mellan företag, forskning och offentlig sektor stärks Göteborg som innovationsmotor. När staden satsar på testbäddar och innovationsutveckling ökar både regionens exportmöjligheter och företagens produktivitet. En särskild satsning ska göras för att öka småföretagens delaktighet.

BRG har också en viktig roll som länk mellan näringsliv och offentlig sektor för att förbättra förutsättningarna att driva företag i Göteborg och Västra Götaland. Under 2026 ska bolaget identifiera konkreta åtgärder som kan förbättra stadens service gentemot näringslivet.

Uppdrag

- BRG får i uppdrag att underlätta för marknadsplatser för småföretagare att etablera sig.
- BRG får i uppdrag att främja branschspecifika mötesplatser där företagare och politiker kan etablera nätverk och kontakter.
- BRG får i uppdrag att, i samverkan med Exploateringsnämnden, verka för mer byggbar industrimark, både genom ny mark och förtätning av befintlig.
- BRG får i uppdrag att identifiera särskilda åtgärder som Göteborgs Stad behöver genomföra för att förbättra servicen gentemot näringslivet.

Kluster – Turism, kultur och evenemang

Göteborg & Co är moderbolag inom klustret Turism, Kultur och Evenemang (TKE) där Liseberg AB, Got Event AB och Göteborgs Stadsteater AB ingår. När omvärlden förändras behöver Göteborg prioritera strategisk destinationsutveckling utifrån den övergripande målsättningen, Hållbar destination 2030. Målsättningen innebär att besöksnäringen ska växa och samtidigt bidra till människors och livsmiljöers utveckling.

Klustret kan inte skapa destinationens attraktionskraft på egen hand. Den uppstår i samarbete mellan flera olika parter; besöksnäring, fastighetsägare, akademi, näringsliv och kommunala verksamheter är alla med och bidrar. Idag finns det ett förändrat synsätt på besöksnäringen. Med ett ökat fokus på hållbarhet inom klustret, vilket medför att arbetet med grön omställning och sociala och kulturella värden får mer fokus.

Kommunfullmäktiges inriktning

Intresset för mindre kända destinationer ökar. Fler turister vill undvika platser med överturism och söker det genuina och autentiska – något som gynnar Göteborg. Med sitt unika utbud av stadspuls, naturupplevelser och kulturarv kan staden etablera sig som ett besöksmål för en bred målgrupp. Inte minst växer efterfrågan på kulturturism, där besökare vill uppleva det unika som västkusten har att erbjuda. Samtidigt efterfrågar fler resenärer hållbara besöksmål, vilket ställer krav på ett högt engagemang och ett innovativt förhållningssätt hos hela besöksnäringen. Göteborg & Co behöver därför ta en mer aktiv roll i att utveckla och stötta aktörerna. Framtidens destination Göteborg ska vara attraktiv, välkomnande och hållbar – med beredskap att anpassas till förändringar i omvärlden.

Göteborg är en fantastisk stad att både leva i och besöka. Samtidigt befinner sig staden i ständig förändring, vilket gör att livet mellan byggnaderna måste få större fokus. Genom

satsningar på fler torg och sommargångar ges mer plats för människor, men dessa platser behöver också fyllas med liv och innehåll. Under 2026 ska därför Göteborg & Co arbeta aktivt med platsutveckling och särskilt fokusera på att skapa värde och upplevelser i stadens torg och sommargångar – de så kallade sommarplatserna. Staden har också mycket att erbjuda barnfamiljer. Liseberg lockar många besökare, men genom att tydligare koppla besöket till stadens övriga utbud – lekplatser, museer och natur – kan vistelsen förlängas och varje besök ge ett större mervärde.

Centralt för klustret är att utveckla hållbara evenemang och upplevelser.

Hållbarhetsarbetet ska genomsyra samtliga fyra bolag och bidra till att stärka Göteborgs attraktionskraft. Innovation och nytänkande är nycklar för att utveckla Göteborg som besöksmål, och Göteborg & Co ska tillsammans med Business Region Göteborg ta fram testbäddar för att utveckla upplevelseindustrin. Göteborgs Stadsteater ska samtidigt öka tillgängligheten till sin verksamhet, bredda publikunderlaget och vara en betydelsefull aktör inom svensk teater – för såväl klassiska som nyskrivna pjäser. Got Event AB har genom sina attraktiva arenor möjlighet att ytterligare stärka affärsnyttan och utveckla Göteborg som evenemangstad.

För att växla upp arbetet som görs inom klustret ska den externfinansieringen öka. Bolagen inom TKE klustret ska särskilt arbeta med att öka den externfinansieringsgraden utan att gå över gränsen om 20 procent.

Uppdrag

- Göteborg & Co får i uppdrag att förverkliga Göteborgs Stads program för destinationsutveckling 2022–2030.
- Göteborg & Co får i uppdrag att tillsammans med Business Region Göteborg (BRG) ta fram förslag på olika former av testbäddar för att utveckla upplevelseindustrin.
- Göteborg & Co får i uppdrag att arbeta aktivt med att skapa innehåll och värde på stadens sommarplatser.

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning

Resultaträkning	2026	2027	2028
Verksamhetens intäkter, exklusive realisationsvinster	11 382 800	11 447 300	11 544 600
Realisationsvinster	750 000	800 000	800 000
Verksamhetens kostnader	-52 923 298	-54 562 280	-56 173 702
Avskrivningar	-2 850 000	-3 050 000	-3 250 000
Verksamhetens nettokostnader	-43 640 598	-45 364 980	-47 079 102
Skatteintäkter	39 831 000	41 849 000	43 926 000
Generella stadsbidrag och utjämning	4 460 000	4 490 000	4 303 000
Finansiellt netto exklusive utdelning	-183 402	-302 080	-414 315
Utdelning	150 000	150 000	150 000
Årets resultat	617 000	821 940	88 583

Balanskravsutredning

Balanskravsutredning	2026	2027	2028
Åretsresultat (ovan)	617 000	821 940	885 583
Avgår samtliga realisationsvinster	-750 000	-800 000	-800 000
Åretsbalanskravsresultat före ianspråktagande/avsättning till resultatutjämningsreserv	-133 000		
Medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
Medel från resultatutjämningsreserv	133 000	-	-
Årets balanskravsresultat	0	21 940	85 583

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserv	2026	2027	2028
Ingående balans	5 844 000	5 711 000	5 711 000
Medel till RUR	0	0	0
Medel från RUR	-133 000	0	0
Utgående balans	5 711 000	5 711 000	5 711 000

Balansräkning

Balansräkning	2026	2027	2028
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	123 068 000	130 618 000	138 536 000
Varav materiella	58 211 000	61 693 000	65 283 000
Varav finansiella	64 857 000	68 925 000	73 253 000
Omsättningstillgångar	12 500 000	12 500 000	12 500 000
Summa tillgångar	135 568 000	143 118 000	151 036 000
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	39 217 000	40 038 940	40 924 523
Varav årets resultat	617 000	821 940	885 583
Varav resultatutjämningsreserv	5 711 000	5 711 000	5 711 000
Avsättningar	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Långfristiga skulder	65 351 000	71 079 060	77 111 477
Kortfristiga skulder	23 000 000	24 000 000	25 000 000
Summa skulder	88 351 000	95 079 060	102 111 477
Summa eget kapital, avsättningar, och skulder	135 568 000	143 118 000	151 036 000

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys	2026	2027	2028
Löpande verksamhet			
Årets resultat	617 000	821 940	885 583
Ej likviditetspåverkande poster	2 350 000	2 550 000	2 750 000
Kassaflöde löpande verksamhet	2 967 000	3 371 940	3 635 583
Investering			
Investeringar (netto)	-5 561 000	-6 032 000	-6 340 000
Förändringar likvida medel investering	-5 561 000	-6 032 000	-6 340 000
Finansiering			
Nyupplåning	7 451 000	6 728 060	7 032 417
Ökning/minskning långfristiga fordringar	-4 857 000	-4 068 000	-4 328 000
Delsumma finansiering	2 594 000	2 660 060	2 704 417
Årets kassaflöde	0	0	0

Investeringar nämnder

Investeringar nämnder (mnkr)	2026	2027	2028	2029	2030
Idrotts- och föreningsnämnden netto	-950	-1 350	-1 650	-1 800	-1 900
Varav reinvestering	-350	-350	-300	-300	-500
Kretslopp- och vattennämnden netto	-1 785	-1 801	-1 789	-1 726	-1 775
Vatten- och avlopp netto	-1 600	-1 650	-1 700	-1 650	-1 700
Varav reinvestering	-500	-550	-700	-650	-700
Avfall netto	-160	-110	-28	-15	-15
Varav reinvestering	-3	-1	-1	-1	-1
Skattefinansierade åtgärder (Skyfall, civil beredskap) netto	-25	-41	-61	-61	-60
Varav reinvestering	0	0	0	0	0
Tekniskt vatten netto	0	0	0	0	0
Varav reinvestering	0	0	0	0	0
Stadsfastighetsnämnden netto	-3 500	-3 450	-3 400	-3 500	-3 550
Varav reinvestering	-1 400	-1 300	-1 300	-1 400	-1 500
Investeringsinkomster	0	0	0	0	0
Stadsmiljönämnden netto	-1 176	-1 481	-1 151	-1 301	-1 001
Varav reinvestering	-650	-750	-700	-900	-550
Investeringsinkomster	150	50	50	0	0
Exploateringsnämnden netto	-550	-650	-1 150	-1 650	-1 500
Varav reinvestering	0	0	0	0	0
Investeringsinkomster	350	300	450	600	450
Totalt kommunen					
Investeringar brutto	-8 461	-9 082	-9 649	-10 577	-10 176
Varav reinvesteringar	-2 903	-2 951	-3 001	-3 251	-3 251
Investeringsinkomster	500	350	500	600	450
Investeringar netto	-7 961	-8 732	-9 140	-9 977	-9 726

Exploateringsvolymen (mnkr) – nettokostnader	2026	2027	2028	2029	2030
Exploateringsnämnden netto	150	225	200	150	100
Exploateringsutgifter	-1 350	-1 875	-1 400	-1 300	-1 150
Exploateringsinkomster	1 500	2 100	1 600	1 450	1 250
Kretslopp- och vattennämnden utgifter utbyggnad VA	-150	-150	-150	-150	-150

Kommuncentrala poster

Kommuncentrala intäkter (tkr)	2026
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	
Kommunalskatt 21:12	39 831 000
Summa skatteintäkter	39 831 000
Kommunalekonomisk utjämning med mera	
Inkomstutjämning	3 454 000
Kostnadsutjämning	-1 902 000
Regleringsbidrag/avgift	1 571 000
LSS-utjämning	297 000
Fastighetsavgift	1 040 000
Summa kommunalekonomisk utjämning med mera	4 460 000
Summa Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	44 291 000
Övriga kommuncentrala intäkter	
Statsbidrag maxtaxa	90 000
Finansiering VGR Stadsteatern	59 400
Inkontinenshjälpmedel	12 400
Tomträttsintäkter	491 000
Schablonmedel flyktingmottagning	130 000
Summa övriga kommuncentrala intäkter	782 800
Reavinster (medräknas ej i balanskravsresultatet)	
Reavinster exploateringsverksamhet	650 000
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	100 000
Summa reavinster	750 000

Kommuncentrala kostnader (tkr)	2026
Beredskap särskilda ändamål	
Allmän reserv	150 000
Beredskap ökade kostnader justeringar enligt finansieringsprincipen	126 400
Kommuncentral riskpott investeringsrelaterade driftskostnader	20 000
Kommuncentral beredskapspost försörjningsstöd	100 000
Budgeterade kostnader för särskilda ändamål	
Revisorskollegiet	45 109
Indexering infrastrukturella avsättningar	24 000
Bidrag politiska partier	34 739
Lindholmen Science Park grundfinansiering	3 400
Lindholmen Science Park Visual Arena	3 200
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 500
Win Win Gothenburg Sustainability Award	1 500
Kommunövergripande avgifter	66 891
Räddningstjänsten brandvatten	4 500
Medlemsavgift räddningstjänsten	421 900
Räddningstjänsten brandförebyggande arbete (människan bakom uniformen)	3 000
Pensioner räddningstjänsten	58 200
Stärkt klimatanpassning	15 000
Samordningsförbundet	14 935
Neuberghska Bambergerska ålderdomshem, säkerhet och koshermat	4 000
Pensionskostnader	2 610 000
Finansiering via intern pensionsavgift	-1 870 000
Arenauppdraget	14 000
Kapitalkostnader (regleras månadsvis via avrop berörda förvaltningar)	1 100 000

Poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser	2026
Medel som hanteras genom beslut av Miljö- och klimatnämnden	
Klimatkontrakt	700
Medel som hanteras genom redovisning i kommunstyrelsens uppföljningsrapporter	
Extern visselblåsarfunktion	700
Personal- och kompetensförsörjning	14 000
Krisberedskap och civilt försvar, förmågehöjande åtgärder	12 000
Medel som hanteras genom beslut av Kretslopp- och vattennämnden	
Dagvatten och skyfall	12 000
Kretslopp och vatten västsvenska paketet	2 000
Skattekollektivets eventuella övertagande av ekonomiskt ansvar för nedlagda deponier	1 000
Driftkostnader tillkommande anläggningar (skyfall)	500
Utredning marin återvinningscentral	1 000
Medel som hanteras genom beslut av Stadsmiljönämnden	
Enkelt avhjälpna hinder	10 000
Citysamverkan	1 000
Säsongsbelysning inom Citysamverkan	2 000
Driftkostnader tillkommande anläggningar	62 100
Medel som hanteras av Socialnämnd centrum	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	2 000
Medel som hanteras genom beslut av Exploateringsnämnden	
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	17 000
Medel som hanteras genom beslut av Kulturnämnden och Förskolenämnden	
Alfons Åbergs kulturhus	2 000
Medel som hanteras genom beslut av Idrotts- och föreningsnämnden	
Driftkostnader tillkommande anläggningar	33 500
Medel som hanteras genom beslut av Stadsmiljönämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Exploateringsnämnden, Kretslopp- och vattennämnden och Miljö- och klimatnämnden	
Arbete med god vattenstatus	7 000
Medel som hanteras genom beslut av Kulturnämnden	
Driftkostnader tillkommande anläggningar	5 400
Medel som hanteras genom beslut av Stadsfastighetsnämnden som fördelar medlen mellan berörda nämnder	
Evakuerings- och omställningskostnader	120 000
Innovation i Fastighetsutveckling	15 000
Medel som hanteras genom beslut av socialnämnd centrum, socialnämnd nordost, socialnämnd hisingen och socialnämnd sydväst	
Skyddade boenden	5 000

Forts. nästa sida

Medel som hanteras genom beslut av socialnämnder och utbildningsnämnden	
Skolfam gymnasiet	10 000
Trygghetsfrämjande åtgärder	
LOV 3 områden (avropas av Kommunstyrelsen)	35 000
Förstärkt kamerabevakning (avropas av Stadsmiljönämnden)	5 000
Samverkanslokal (avropas Kommunstyrelsen och Socialnämnd Centrum)	2 000
Summa kommuncentrala kostnader för särskilda ändamål	3 331 168

Finansiella kostnader och intäkter (tkr)	2026
Utdelning	
Allmän utdelning	150 000
Summa utdelning	150 000
Koncernbanken	
Ränteintäkter bolag	1 525 400
Räntekostnader	-1 707 802
Övriga finansiella poster	-1 000
Finansiellt netto kommunen exklusive utdelning	-183 402
Internränta nämnder	1 140 000
Resultat koncernbanken	956 598

Kommunbidrag nämnder

Kommunbidrag nämnder	2026	2027	2028
Exploateringsnämnden	149 460	150 730	153 480
Förskolenämnden	5 361 020	5 392 940	5 393 530
Grundskolenämnden	10 546 070	10 751 120	10 955 430
Idrotts- och föreningsnämnden	626 650	646 830	661 850
Kommunledningen	402 920	410 770	420 590
Kretslopp- och vattennämnden	0	0	0
Kulturnämnden	772 370	790 630	846 510
Miljö- och klimaternämnden	141 770	145 220	148 650
Nämnden för Arbetsmarknad och vuxenutbildning	838 520	843 670	858 740
Nämnden för Demokrati och medborgarservice	122 040	123 350	126 300
Nämnden för Funktionsstöd	5 967 400	6 320 950	6 680 330
Nämnden för Inköp och upphandling	6050	6050	4050
Nämnden för Intraservice	38 990	39 930	40 880
Socialnämnd Centrum	1 444 120	1 464 540	1 500 110
Socialnämnd Hisingen	1 346 400	1 388 750	1 427 130
Socialnämnd Nordost	1 899 230	1 953 730	2 005 940
Socialnämnd Sydväst	875 640	896 640	922 070
Stadsbyggnadsnämnden	283 290	288 030	294 750
Stadsfastighetsnämnden	0	0	0
Stadsmiljönämnden	1 651 860	1 682 910	1 720 840
Utbildningsnämnden	2 922 360	3 046 800	3 148 940
Valnämnden	35 880	13 200	13 510
Äldre samt vård- och omsorgsnämnd	7 203 420	7 615 670	8 083 340
<i>Ekonomiska ramar för särskilda budgetposter</i>			
Arkivnämnden	25 570	26 190	26 810
Business Region Göteborg AB	48 610	49 800	50 970
Fastighetsnämndens transfereringar	68 000	68 000	68 000
Göteborg & Co AB	141 540	145 860	151 170
Socialnämnd Centrum studieförbunden	31 000	31 000	31 000
Överförmyndarnämnden arvoden	32 050	33 300	34 550
Totalt Kommunbidrag nämnder	42 982 230	44 326 610	45 769 470